



FEKETE ISTVÁN MESESZIGET ÓVODA, MINI BÖLCSŐDE ÉS KONYHA

SZÉKHELY – ÓVODA: 2024. KISOROSZI SZÉCHENYI ÚT 140., OM:032880

TEL: 06 -26 / 392 – 077 e-mail: meseovi@kisoroszi.hu webhely: www.meseszigetovi.hu

TELEPHELY - MINI BÖLCSŐDE: 2024. KISOROSZI KOSSUTH LAJOS UTCA 17, ágazati azonosító: [S0544638](https://www.kisoroszi.hu/azonosito/S0544638)

TEL: 06 -26 / 741-745 e-mail: minibolcsode@kisoroszi.hu webhely: www.meseszigetovi.hu/bolcsode

MINI BÖLCSŐDE SZAKMAI PROGRAMJA

2026.

Iktatószám: 11/2026

Készítette: Vass-Bartl Éva

Elkészítés dátuma: 2026.01.15.

Tartalom

1	BEVEZETŐ	5
2	A MINI BÖLCSŐDE MŰKÖDÉSÉT MEGHATÁROZÓ ÉS SZAKMAI DOKUMENTUMOK	6
2.1	A MINI BÖLCSŐDE MŰKÖDÉSÉT MEGHATÁROZÓ JOGSZABÁLYOK.....	6
2.2	SZAKMAI DOKUMENTUMOK	7
3	A MINI BÖLCSŐDE JELLEMZŐ ADATAI	8
4	AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI	10
4.1	AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA.....	11
4.2	AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT.....	11
5	A MINI BÖLCSŐDE SZEMÉLYI FELTÉTELEI	13
6	A DOLGOZÓK NYILVÁNTARTÁSA, TOVÁBBKÉPZÉSE	14
7	A MINI BÖLCSŐDE TÁRGYI FELTÉTELEI	14
8	GYERMEKKÉP, BÖLCSŐDEKÉP	15
8.1	KÜLDETÉSNYILATKOZAT	15
8.2	GYERMEKKÉP	16
8.3	BÖLCSŐDEKÉP	17
9	FUNKCIÓK ÉS CÉLKÉPZÉS A MINI BÖLCSŐDE VILÁGÁBAN	18
9.1	A MINI BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS CÉLJA	18
9.2	A MINI BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FELADATAI	18
9.2.1	<i>A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése</i>	19
9.2.2	<i>Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása</i>	19
9.2.3	<i>Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése</i>	20
9.2.4	<i>A megismerési folyamatok fejlődésének segítése</i>	22
10	A MINI BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS ALAPELVEI	24
10.1	A CSALÁD RENDSZERSZEMLELÉTŰ MEGKÖZELÍTÉSE	24
10.2	A KORAGYERMEKKORI INTERVENCIÓS SZEMLELÉLET BEFOGADÁSA	24
10.3	A CSALÁDI NEVELÉS ELSŐDLEGES TISZTELETE	24
10.4	A KISGYERMEKI SZEMÉLYISÉG TISZTELETE.....	25
10.5	A KISGYERMEKNEVELŐ SZEMÉLYISÉGÉNEK MEGHATÁROZÓ SZEREPE	25
10.6	A BIZTONSÁG ÉS A STABILITÁS MEGTEREMTÉSE.....	27
10.7	FOKOZATOSSÁG MEGVALÓSÍTÁSA	27
10.8	EGYÉNI BÁNÁSMÓD ÉRVÉNYESÍTÉSE	27

10.9	GONDOZÁSI HELYZETEK KIEMELT JELENTŐSÉGE	28
10.10	A GYERMEKI KOMPETENCIAKÉSZTETÉS TÁMOGATÁSA	28
11	SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEK A MINI BÖLCSŐDÉBEN	29
12	A MINI BÖLCSŐDEI NEVELÉS FŐBB HELYZETEI	30
12.1	TANULÁS	30
12.2	GONDOZÁS	32
12.2.1	<i>Testápolás</i>	33
12.2.2	<i>Az egészséges táplálkozás</i>	34
12.2.3	<i>Öltözködés</i>	35
12.2.4	<i>Pihenés, alvás</i>	36
12.2.5	<i>A bántalmazás, erőszak megelőzése</i>	37
12.3	JÁTÉK.....	38
12.4	MONDÓKA, ÉNEK.....	43
12.5	VERS, MESE	46
12.6	ALKOTÓ TEVÉKENYSÉGEK	48
12.7	EGYÉB TEVÉKENYSÉGEK	50
13	ÜNNEPEK	51
14	A MINI BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SAJÁTOS FELTÉTELEI	51
14.1	A „SAJÁT KISGYERMEKNEVELŐ” RENDSZER	51
14.2	GYERMEKCSOPORT SZERVEZÉSE.....	51
14.3	NAPIREND	52
15	A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI A BÖLCSŐDÉS KOR VÉGÉRE.....	53
16	A CSALÁDOK TÁMOGATÁSÁNAK MÓDSZEREI ÉS LEHETŐSÉGEI	55
16.1	A CSALÁDLÁTOGATÁS.....	55
16.2	BESZOKTATÁS (ADAPTÁCIÓ) – SZÜLŐVEL TÖRTÉNŐ FOKOZATOS BESZOKTATÁS	55
16.3	NAPI KAPCSOLATTARTÁS.....	56
16.4	EGYÉNI BESZÉLGETÉS.....	56
16.5	A SZÜLŐCSOPORTOS BESZÉLGETÉSEK	56
16.6	SZÜLŐI ÉRTEKEZLET.....	57
16.7	INDIREKT KAPCSOLATTARTÁSI FORMÁK	57
17	A MINI BÖLCSŐDE KAPCSOLATRENDSZERE	58
18	ÉLELMEZÉS	59
19	AZ ELLÁTÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA.....	59

20	DOKUMENTÁCIÓ A MINI BÖLCSŐDÉBEN.....	60
20.1	A KISGYERMEKNEVELŐ ÁLTAL VEZETETT DOKUMENTÁCIÓ.....	60
20.1.1	<i>A kisgyermeknevelő szakmai dokumentációs kötelezettsége: A MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ A KISGYERMEKEKRŐL VEZETETT SZAKMAI DOKUMENTÁCIÓ VEZETÉSÉRŐL BÖLCSŐDÉK, MINI BÖLCSŐDÉK RÉSZÉRE 2019. alapján kell rögzíteni.....</i>	60
20.1.2	<i>A főigazgató által vezetett dokumentáció</i>	60
21	ÉRDEKVÉDELEM	62
22	A MINI BÖLCSŐDE EGÉSZSÉG-, BALESET-, ÉS MUNKAVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS SZABÁLYAI	65
23	FÜGGELÉKEK	68

1 BEVEZETŐ

A mai társadalmi viszonyok között egyre kevésbé jellemző a több generációs családmodell. A nagyszülők még aktív korúak, dolgoznak, kevésbé tudnak a fiatal családok számára rendszeres és kiszámítható segítséget nyújtani.

A gyermekvállalás ideje későbbi életévekre tolódott ki. A családanyák szándékuk szerint szeretnék megőrizni munkahelyüket, visszatérni a munka világába, mindezt úgy, hogy anyai szerepükben is helyt tudjanak állni.

Az óvodák helyzete és szerepe is megváltozott a közelmúltban, hiszen a Köznevelési törvényben foglaltak lehetőséget biztosítanak arra, hogy az óvoda felvegye azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a felvételi körzetben lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. /Nkt. 8.§ (1)/.

Mivel óvodánkban az utóbbi években az óvodaköteles gyermekek felvétele után még maradt szabad férőhely, így felvételre kerültek 2,5 éves gyermekek is. Az igény egyre magasabb. Egyre több család igyekszik beadni aprócska csemetéjét, akik azonban még nem feltétlenül érettek az óvodára.

Kisoroszi Község Önkormányzata egy Mini Bölcsőde létesítésével szeretné segíteni a Kisorosziiban élő kisgyermekes családokat.

2021. szeptember 1-jével megnyithatta kapuit az óvodánkhoz szervesen kapcsolódó gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmény. Megszületett a megoldás a 3 év alatti gyermekek ellátására, nevelésére, gondozására.

A bevezetésre kerülő új ellátó rendszer lehetőséget nyújt az egészségesen fejlődő gyermekek mellett a sajátos nevelési igényű, illetve a hátrányos helyzetű gyermekek ellátására is.

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

Ezen szempontokat, és a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjában megfogalmazottakat figyelembe véve alkottuk meg mini bölcsődénk Szakmai programját.

2 A MINI BÖLCSŐDE MŰKÖDÉSÉT MEGHATÁROZÓ ÉS SZAKMAI DOKUMENTUMOK

2.1 A MINI BÖLCSŐDE MŰKÖDÉSÉT MEGHATÁROZÓ JOGSZABÁLYOK

Alaptörvény

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.), és annak módosításai

Törvények

- 1997. évi XXXI. törvény A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról

Rendeletek

- 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- 369/2013. (X. 24.) Kormányrendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről,
- 37/2014. (IV. 30) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- 37/2014. (IV. 30) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja
- 9/2000 SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és szociális szakvizsgájáról
- 328/2011. (XII. 29) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 415/2015 (XII. 23.) A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről.

2.2 SZAKMAI DOKUMENTUMOK

- Alapító okirat
- Szervezeti és működési szabályzat
- Szakmai program
- Házirend
- Felvételi- és előjegyzési napló
- Csoportnapló
- Éves munkaterv
- A gyermekek fejlődési naplói
- Gyermek-egészségügyi törzslapja
- Családi füzet
- Mini bölcsődére vonatkozó belső szabályzatok
 - Térítési díj szabályzat
 - Tűzvédelmi szabályzat és oktatási napló
 - Munkavédelmi szabályzat / Kockázatelemzés és oktatási napló
 - Munkaruha és védőeszközsabályzat
 - Gyakornoki szabályzat
 - Egyéb szabályzatok

3 A MINI BÖLCSŐDE JELLEMZŐ ADATAI

Az intézmény hivatalos elnevezése:

Fekete István Mesesziget Óvoda, Mini Bölcsőde és Konyha

Az intézmény székhelye (óvoda): 2024. Kisoroszi, Széchenyi út 140.

Telefonszáma: 06 26/ 392 077

E-mail címe: meseovi@kisoroszi.hu

Weboldala: www.meseszigetovi.hu/bolcsode

Az intézmény telephelye (mini bölcsőde): 2024. Kisoroszi, Kossuth Lajos utca 17.

Telefonszáma: 06 26 741 745

E-mail címe: minibolcsode@kisoroszi.hu

Az intézmény logója:



Az intézmény OM azonosítója: 032880

A mini bölcsőde ágazati azonosítója: S0544638

Az intézmény főigazgatója: Gyuriss Zsuzsanna Magdolna

Az intézmény fenntartója, címe és elérhetősége:

Kisoroszi Község Önkormányzata

2024. Kisoroszi, Széchenyi út 93.

Telefonszáma: 06-26/ 392 015

E-mail címe: hivatal@kisoroszi.hu

A mini bölcsőde férőhelyszáma: 7 fő

(Ha mindegyik kisgyermek betöltötte a 2. életévet, akkor 8 fő.)

A mini bölcsőde csoportjainak száma: 1

A mini bölcsőde nyitvatartási ideje: 08:00 - 16:00

A mini bölcsőde működési köre: Kisoroszi község közigazgatási területe

A mini bölcsőde szakmai vezetője: Vass-Bartl Éva

A mini bölcsőde védőnője: Balogh Zoltánné

4 AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

Kisoroszi a Szentendrei-sziget északi csúcsán, Budapesttől 40 km-re a Pilis és Börzsöny hegységek, illetve a Kis – és Nagy-Duna között található zsáktelepülés. A Kisoroszi Szigetcsúcs és az északi Duna menti területek 1997 óta a Duna-Ipoly Nemzeti Park részét képezik. Az „ófalú” a Szentendrei-Duna ág mellett alakult ki, majd a 70 –es évektől az addig szőlősként használt földek helyét kiépítve bővült a község. A természeti és építészeti szépsége, őshonos, védett élővilága miatt a Dunakanyar egyik legkedveltebb nyaralófaluja és lakóhelye. A vízpart menti terület zöldfelületi szempontból jelentős, Kisoroszi főutcájának végéhez érve az út folyamatosan oldódik a természet szövetébe. Tisztán érzékelhető, ahogy a termőföldek (szinte) szerkesztett sávok felosztása mintegy mesterséges határt képez a klasszikus falukép és a buja, vad, érintetlen természeti környezet között. A település 2015 – től az édes víz faluja címet kapta. A falu határát körül ölelő terület a Fővárosi Vízművek tulajdonában áll. Erről a területről biztosítják a főváros 1/3 részének ivóvíz ellátását, így a környezetvédelem minden itt élő embernek kiemelt felelőssége.

A községet nyugodt volta miatt sok fiatal, kisgyermekes család választja lakhelyéül a zajos városok helyett. A település lélekszáma, 1000 fő körül mozog, az utóbbi években növekedés figyelhető meg.

A település infrastruktúráját tekintve a mai kornak megfelelő. A Művelődési ház sokszínű programoknak, szabadidős tevékenységeknek, állandó helytörténeti kiállításnak, időszaki kiállításoknak és a könyvtárnak biztosít helyet. Az Ujváry Műterem és Duna parti parkosított kertje szintén kulturális programok helyszínéül szolgál. A fitness-park, a játszótér és a művelődési ház egymás közvetlen környezetében helyezkednek el. A községben egy élelmiszerbolt, egy étterem/fogadó, egy pizzéria, és egy cukrászda működik. Szolgáltatásaik mindenki számára igénybe vehetők. A megújult felnőtt orvosi rendelőben és védőnői helyiségben megfelelő orvosi, védőnői ellátást kaphatnak az itt lakók.

A községben a helyi önkormányzaton kívül helyi kisvállalkozók biztosítanak munkát a lakosság egy részének. Sokan azonban ingázó életmódot élnek.

A településen működik általános iskola (alsó tagozat), óvoda, viszont bölcsőde eddig nem volt. Ugyanakkor vannak 3 év alatti kisgyermekek, akiknek az ellátása, mint igény/szükséglet megjelent.

A gyermekek napközbeni ellátását a jogszabályi előírásoknak megfelelően Kisoroszi Község Önkormányzata biztosítja az összevont többcélú intézmény telephelyén, a székelytől eltérő helyrajzi számon épített mini bölcsődében.

A mini bölcsőde 2021-ben épült meg a Magyar Falu Program mini bölcsőde építési pályázatnak köszönhetően. Az újjépítésű mini bölcsőde korszerű, gazdagon felszerelt. Az intézmény az óvodához közel (két telekre), de mégis csendes, nyugodt környezetben helyezkedik el.

Az új ellátási formával a kisgyermeket nevelő családoknak kívánunk segítséget nyújtani, ezáltal a szülők munkába állását megkönnyíteni. Családbarát, támogató, biztonságot nyújtó intézményként a gyermekek életkorának, fejlettségének, egyéni szükségleteinek, igényeinek megfelelő testi, lelki, értelmi, szociális fejlődését biztosítva.

4.1 AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

Az elmúlt években igényként merült fel településünkön a 3 év alatti gyermekek napközbeni ellátása.

A Kisoroszi Község Önkormányzata felismerte az igényt, így ahogy lehetősége adódott, pályázott mini bölcsőde építésére. A pályázat elfogadásra került, így készül el az új, korszerű tárgyi feltételekkel rendelkező épület.

Mini bölcsődénk az óvoda mögötti önkormányzati tulajdonban lévő üres telken épült fel. Az óvoda és a mini bölcsőde különböző helyrajzi szám alatt működnek, falusi környezetben, külön saját udvarral.

A gyermekek egy része Kisoroszból, illetve a környező településről, Tahitótfaluból érkezik. Mindkét intézményben a főigazgató gyakorolja a munkáltatói jogkört, aki a jogszabályi előírásoknak megfelelően közoktatás vezetői szakvizsgával rendelkezik.

Többcélú intézmények esetén az igazgatás közös, de a mini bölcsőde működése az eltérő alapprogram és jogszabályi környezet miatt önálló. A működés alapküldetése is ennek megfelelően szakmai egységenként elkülönülnek, továbbá minden egység (óvoda/bölcsőde) szakmai vezetőjének szakirányú végzettséggel kell rendelkeznie.

4.2 AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT

Bölcsődei ellátás keretében a gyermek 20 hetes korától nevelhető és gondozható egészen addig, míg el nem éri az óvodaköteles kort. Ha a gyermek január 1. és augusztus 31. között tölti be a 3. életévét, akkor augusztus 31-ig, ha szeptember 1. és december 31. között és a szülő nyilatkozik akkor a következő év augusztus 31-ig.

Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és orvos ezt igazolja, a bölcsődében gondozható a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig. Sajátos nevelési igényű (SNI) gyermek esetében 6 éves korig.

Az ellátás igénybevételének módja

A szülő gyermeke bölcsődei felvételét bármikor kérheti, a gyermekek felvétele a nevelési évben - amennyiben azt a férőhelyek száma lehetővé teszi - folyamatosan történik. Jelentkezni a következő nevelési-gondozási évre a felvételi kérelem benyújtásával a meghirdetett időpontban, a Fekete István Mesesziget Óvoda, Mini Bölcsőde és Konyha vezetőjénél lehet.

A mini bölcsődei felvétel rendje:

A mini bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart. Azok a gyermekek vehetők fel, akiknek szülei, nevelői, gondozói

- munkavégzésük,
- képzésben való részvételük
- betegségük,
- szociális ok miatt nem tudnak napközbeni ellátásukról gondoskodni.

A felvétel során előnyben kell részesíteni:

- ha a gyermek szülője munkáltatói igazolással bizonyítja, hogy munkaviszonyban áll
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,
- a 3 vagy több gyermeket nevelő családban nevelkedő gyermeket,
- az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket,
- tartós beteg gyermeket vagy akinek a családjában tartós beteg él
- a védelembe vett gyermeket,
- a Kisoroszi községben állandó lakhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező szülők gyermekét,
- ha a gyermek szülője a Fekete István Mesesziget Óvoda, Mini Bölcsőde és Konyha dolgozója, illetve Kisoroszi Község Önkormányzatának, vagy az általa fenntartott intézménynek, szolgáltatásnak dolgozója.

A gyermek mini bölcsődébe történő felvételét a szülő/törvényes képviselő kérheti, egyéb esetekben a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti:

- a körzeti védőnő,
- a házi gyermekorvos vagy a háziorvos,
- a család- és gyermekjóléti szolgálat,
- a gyámhatóság.

A bölcsődei nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését.

A mini bölcsőde nyitva tartása:

A mini bölcsőde nyitvatartási idejét a fenntartónak kell meghatározni figyelembe véve a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek munkaidejét. Mini bölcsődénk reggel 8:00 órától délután 16:00 óráig tart nyitva.

A bölcsőde nyári zárásának időpontját a fenntartó hagyja jóvá. A fenntartó minden év február 15-ig tájékoztatja a szülőket a bölcsőde a nyári zárásának időpontjáról.

A bölcsődében április 21-e, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanap, minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap. Célja a bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése. A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei ellátás keretében – erre irányuló szülői kérés esetén – a gyermek felügyeletét és étkeztetést kell biztosítani.

5 A MINI BÖLCSŐDE SZEMÉLYI FELTÉTELEI

Mini bölcsődénk 1 csoportos, 7 fő kisgyermeket - ha minden gyermek betöltötte a 2. életévét, akkor 8 főt - befogadó intézmény.

A mini bölcsődében a nevelő-gondozó munka középpontjában a gyermek áll.

A nevelőmunka kulcsszereplője a kisgyermeknevelő, akinek személyisége meghatározó a gyermekek számára. Jelenléte a nevelés-gondozás egész időtartamában fontos feltétele a bölcsődei nevelésnek, gondozásnak. A kisgyermeknevelő elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára.

A kisgyermeknevelő munkáját dajka segíti, akik között a jó munkakapcsolat elengedhetetlen, hiszen ők is részesei, elősegítői a nevelő-gondozó munka eredményességének.

Mini bölcsődénkben 2 fő kisgyermeknevelő és 1 fő dajka, állandó munkarendben látja el a feladatokat, amelyek felsorolását munkaköri leírásuk tartalmazza.

Az intézmény szakmai vezetője rendszeresen ellenőrzi mini bölcsődei alkalmazottak munkáját.

Továbbképzéseken a mini bölcsőde dolgozói a Továbbképzési terv alapján vesznek részt.

Intézményünkben a karbantartási feladatokat a település Önkormányzatának karbantartója látja el, aki elvégzi az apróbb javításokat, segítségünkre van a technikai, műszaki jellegű problémák megoldásában is. Az udvar rendben tartását falugondnok látja el.

6 A DOLGOZÓK NYILVÁNTARTÁSA, TOVÁBBKÉPZÉSE

A mini bölcsődében főállásban dolgozó, rendeletben előírt szakképesítéssel rendelkező kisgyermeknevelő adatait működési nyilvántartásba kell venni.

A kisgyermeknevelő szakmai fejlődését biztosítja, hogy folyamatos szakmai továbbképzésben köteles részt venni. A továbbképzési kötelezettség minősített továbbképzéseken való részvétellel teljesíthető. A továbbképzés továbbképzési időszakokban történik. A továbbképzési időszak időtartama négy év. Amennyiben a munkavállaló a továbbképzési kötelezettségének eleget tett és a működési nyilvántartásból való törlésre okot adó körülmény nem merült fel, a továbbképzési időszak elteltével a nyilvántartó új igazolást állít ki.

Célunk, hogy az uniós forrásokat kihasználva, az intézményi prioritásokat és egyéni fejlődési igényeket kielégítve támogatott képzésekre nyújtsuk be pályázatokat. Fontos az ezzel kapcsolatos szervezési, koordinációs feladatok megtervezése, hogy mindenki eleget tudjon tenni a rendelet előírásainak. Ez történhet akkreditációs képzésen való részvétellel vagy magasabb szintű szakképzettség megszerzésével.

A továbbképzés kötelezően előírt valamint munkakörhöz kötött és szabadon választott továbbképzéssel teljesíthető. A kötelező munkakörhöz kötött továbbképzésekre a Magyar Bölcsődék Egyesülete honlapján kell jelentkezni, 4 éves ciklusban 60 illetve 80 kreditpont megszerzéséhez. A továbbképzés teljesítése a munkaviszony fenntartásához kötelező.

7 A MINI BÖLCSŐDE TÁRGYI FELTÉTELEI

Mini bölcsődénk 1 csoportszobából, és a hozzá kapcsolódó fürdőszobából, gyermeköltöző helyiségből áll. A csoportszoba nagysága megfelel az előírt alapterületi követelménynek. A gyermekek gondozását és önállósodását segítő berendezési tárgyak és eszközök a gyermekek méretéhez és fejlettségéhez igazodnak.

A mini bölcsőde tárgyi felszereltsége megfelel a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 11. számú mellékletében felsorolt eszköz-és felszerelési jegyzéknek.

A játszóudvar nagysága ideális a gyermekek mindennapi mozgásigényének kielégítésére. A játszóudvaron jelenleg van, egy csúszdás mászóvár, egy napvitorlával árnyékolt homokozó és egy műanyag babaház. Az udvar fejlesztése, egyéb rögzített játékok telepítése (fészekhinta, rugóhinta) a következő évek feladata.

A játékkészlet összeállításánál figyelembe vesszük a pedagógiai és az egészségügyi szempontokat, a gyermekek létszámát. Fontosnak tartjuk, hogy biztonságos környezetben, jó minőségű, korszerű, fejlesztő játékokkal, eszközökkel játszhassanak a gyermekek. A játékokat funkciók szerint csoportosítva, és a gyermeknek megfelelő magasságában

helyezzük el, nyitott polcrendszeren. Változatos eszközöket kínálunk minden tevékenységformához (manipuláció, konstruálás, utánpótlás, nagy mozgás, szerepjáték, stb.). A mini bölcsőde többi helyiségei: személyi öltöző és WC, akadálymentesített WC, babakocsi tároló, tálaló konyha. A folyosón és a csoportszobában lévő nagy beépített szekrények, illetve az udvaron lévő külső tároló elegendő helyet biztosítanak a különböző eszközök, takarítószer és kültéri játékok tárolásához.

A mini bölcsőde az óvoda épületben működő, a Fekete István Mesesziget Óvoda, Mini Bölcsőde és Konyha által üzemeltetett konyháról, az előírásoknak megfelelő módon, időben, mennyiségben és minőségben kapja az étkezési ellátást.

8 GYERMEKKÉP, BÖLCSŐDEKÉP

8.1 KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Legfontosabbnak tartjuk, hogy gyermekeink otthonos, szeretetteljes, nyugodt, derűs és biztonságot adó környezetben nevelődjenek.

Fő törekvésünk, hogy a gyermekek társaikkal és a felnőttekkel való együttműködés során elsajátítsák az együttélés szokásait, megtanuljanak figyelni, alkalmazkodni, együttérezni egymással, miközben tolerálják a másságot.

A nevelőmunkánkban megteremtjük a felszabadult mozgás sokoldalú élményét, ezáltal hozzásegítjük a gyermekeket ahhoz, hogy a környező világból minél több élményhez, tapasztalathoz jussanak.

Nagy hangsúlyt fordítunk a játék élményszerű és örömkeltő feltételeinek megteremtésére, hiszen általa ismerkednek meg a világ csodáival, amely egyben tükörképe mindazoknak a tapasztalatoknak, amelyet a gyermek átélt, s a játék nyelvén megfogalmazott.

A személyiségfejlesztés során tiszteletben tartjuk a gyermekek egyéni különbségeit, figyelembe vesszük életkorukhoz igazodó szükségleteiket.

Céljaink eléréséhez szükségünk van a partnereink támogatására, hiszen csak közös együttneveléssel tudjuk formálni, alakítani a gyermekeket, hogy biztosan eligazodjanak a világban.

Az intézmény dolgozóinak széleskörű szakmai felkészültsége, innovációs törekvései, minőség iránti elkötelezettségük jelentik a biztosítékot céljaink eléréséhez.

8.2 GYERMEKKÉP

A gyermekek fejlődési tempója, élet- és nevelési körülményei eltérőek. Különböznek egymástól testi, idegrendszeri sajátosságaikban, tapasztalatokban, érzelmeikben, érdeklődésükben, aktivitásuk terén. Mindezeketől függ, hogy hogyan hat rájuk a bölcsődei környezet, hogy hogyan kerülnek kapcsolatba a kisgyermeknevelővel, társaikkal.

Az egyéni bánásmód – melyre nagy hangsúlyt fektetünk – biztosítja, hogy a gyermekek megfelelően váljanak a közösség tagjává. A nevelőmunka eredményessége attól függ, hogy mennyire sikerül az egész közösség előtt álló feladatokat minden gyermek számára közelívé, érthetővé, érzelmileg elfogadhatóvá, vonzóvá tenni.

Az idő előre haladtával nőnek az egyéni különbségek a gyermekek között. Érdeklődésük a környező világ iránt kiszélesedik, megismerési motivációjuk elmélyül.

Feladatunk annak elősegítése, hogy minden gyermek tűnjék ki valamiben, legyen olyan rá jellemző pozitív megnyilvánulás, tevékenységi terület, amihez jól ért, amiben ügyes.

Egyéni bánásmódra minden gyermeknek szüksége van. Annak is, aki sajátos tulajdonságával nem hívja fel magára a figyelmet. Ezért a bölcsődei élet valamennyi területén minden gyermekre vonatkoztatva érvényesítenünk kell. Ennek alapvető feltétele a gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak, jellemzőinek ismerete. Mivel a bölcsődei nevelés gyermekközpontú, ennek megfelelően kell törekednünk és nagy hangsúlyt fektetnünk a gyermeki személyiség kibontakoztatására, az egyénenként változó testi és lelki szükségletek kielégítésére.

Fontos tudnunk még, hogy a bölcsődés korú gyermek életkori sajátosságaiból fakadóan kiszolgáltatott. Alapvető követelmény a kisgyermek emberi méltóságának, jogainak biztosítása a bölcsődei nevelés teljes eszközrendszerével.

Fontosnak tartjuk:

- minden körülményben a gyermekek javára cselekvést.
- a sokféleség, a másság elfogadását, a segítőkészséget, a megértést,
- a toleranciát, a jóindulatú együttműködést,
- a pedagógiai-, pszichológiai kulturáltságot, műveltséget,
- a megfelelő konfliktuskezelést.

A gyermekek:

- testi-lelki egészsége,
- jókedve,
- ismereteinek gyarapodása,
- ötletgazdagsága, fantáziája,
- ragaszkodása,
- utánzási vágya,
- szeretete – mind azt jelzi, hogy jó úton járunk.

8.3 BÖLCSŐDEKÉP

A mini bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formája, a családban nevelkedő gyermekek szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény. A bölcsőde egyrészt folytatja a család nevelőmunkáját, másrészt új módon kiegészíti azt.

A nevelés a mini bölcsődében családi légkörben folyik, biztosítva a gyermekek neveléséhez szükséges sokféle, változatos tevékenységet.

A bölcsőde funkciói:

- óvó-védő,
- szociális,
- gondozó-nevelő-személyiségfejlesztő.

A bölcsőde:

- Biztosítja a gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit, a szabad játék lehetőségét.
- Az intézménybe járó gyermekek számára megteremti az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes, sürgetésmentes légkört.
- Közvetetten segíti az óvodai beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatása mellett az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.
- Mini bölcsődénk tevékenységrendszerével és tárgyi környezetével, a dolgozók személyes példájukkal segítik a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását.
- A bölcsődei nevelésben alkalmazott összehangolt pedagógiai intézkedések a gyermek személyiségéhez igazodnak és biztosítják minden gyermek számára az egyenlő hozzáférés lehetőségét.
- Beszélő környezetével biztosítja a gyermekek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartását, a gyermeki kérdések támogatását, a mindennapi anyanyelvi és értelmi nevelést és fejlesztését.

Ezen funkciók figyelembevétele jelenti a bölcsőde működésének, a kisgyermeknevelő munkájának alapját, kiindulópontját.

9 FUNKCIÓK ÉS CÉLKÉPZÉS A MINI BÖLCSŐDE VILÁGÁBAN

9.1 A MINI BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS CÉLJA

A nevelés céljának pontos meghatározása nemcsak bölcsődei, hanem társadalmi kérdés is, hiszen a társadalom számára nagyon is döntő kérdés, hogy milyen célt, milyen emberképet állít maga elé a nevelés.

A nevelés céljai, feladatai a társadalom életéből erednek, a társadalom gazdasági, szociális, politikai körülményei határozzák meg. De a célt csak meghatározni nem elég. A tudatos és hatékony nevelőmunka megvalósításához látni kell a várható, illetve az elvárandó eredményeket is. A bölcsődei nevelés-gondozás során tehát olyan célokat kell kitűzni, amelynek központja a gyermek, egyéni és életkori sajátosságaival együtt.

A bölcsődei élet során mindannyiunk célja azonos: biztonságban, jó körülmények között tudni a gyermekeket, ahol megfelelő testi és szellemi fejlődésük biztosított, ahol a gyermek jól érzi magát.

Felelősek vagyunk azért, hogy képességeik fejlődjenek, személyiségük pozitív irányban alakuljon. Figyelnünk kell arra, hogy szervezetük egészséges legyen, mozgásuk összerendezett, érzékszerveik épsége képessé tegye őket a differenciált érzékelésre. Igyekszünk kialakítani kötelességérzetük, feladattudatuk, segítjük őket a közösségi együttélés szabályainak elfogadására.

Célunk még a környezet – főleg a szűkebb – megismerésére, szeretetére, valamint a helyi szokások, hagyományok megőrzésére nevelés. A bölcsődei élet tevékenységeinek tervezésében, szervezésében és megvalósításában a műveltségtartalmak komplex megjelenítésére törekszünk.

A bölcsődéskor végére a gyermekek nagy utat tesznek meg a fejlődésben. Vonzóvá válik előttük az óvoda, és képessé válnak arra, hogy ott a feljük irányuló elvárásoknak eleget tegyenek. A fejlődésnek ez a foka már a bölcsődei nevelés céljának elérését jelenti.

9.2 A MINI BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FELADATAI

Babodi Béla szerint a nevelési feladatok a cél elérése érdekében végzett sokféle, bonyolult pedagógiai résztevékenységek, melyek segítségével különböző tulajdonságokat, képességeket alakítunk ki.

A nevelés feladatrendszerét mindig a célhoz való viszonyban kell nézni. Tehát a feladatokat, azok tartalmát mindig a cél, illetve az Alapprogram határozza meg.

9.2.1 A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg. A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket, valamint folyamatos tájékoztatást nyújt a gyermek intézményi életéről, fejlettségi szintjéről, állapotáról, a fejlődést segítő kölcsönös együttműködés érdekében.

9.2.2 Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Az egészséges életmód kialakítása ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. A gyermeket erőteljes testi fejlődés jellemzi, így az a bölcsőde feladata, hogy ezt a fejlődést minél jobban elősegítse.

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi, lelki fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakokhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos, egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység, és pihenés feltételeit.

Törekedni kell az alapvető higiénés szokások kialakítására.

A prevenciós feladatok megvalósítása esetén speciális szakemberek is bevonhatók.

Fontos feladat:

- a gyermekek gondozása, testi-lelki szükségleteiknek, mozgásigényüknek kielégítése,
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése,
- a gyermeki testi képességek fejlődésének elősegítése,
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése,
- az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és
- az egészségmegőrzés szokásainak alakítása,

- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása,
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása,

9.2.2.1 Gyermek-elsősegélynyújtással kapcsolatos belső eljárásrend keretszabályai

A bölcsődei ellátás során a gyermekek testi épségének és biztonságának megőrzése kiemelt jelentőségű. Ennek érdekében a mini bölcsőde köteles olyan belső eljárásrendet kialakítani és működtetni, amely biztosítja a gyermekbalesetek és rosszzullétek esetén követendő egységes, szakszerű és gyermekközpontú intézkedéseket, továbbá a szülővel, törvényes képviselővel történő megfelelő kommunikációt.

A mini bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelők és a gyermekek ellátásában részt vevő munkatársak rendelkeznek a gyermekek életkorának és sajátosságainak megfelelő elsősegély-nyújtási alapismeretekkel, és baleset vagy rosszzullét esetén kötelesek haladéktalanul megkezdeni a szükséges ellátást, a gyermek állapotának stabilizálása és biztonságának megőrzése érdekében.

A belső eljárásrend keretszabályai kiterjednek különösen:

- az azonnali elsősegélynyújtásra és szükség esetén sürgősségi egészségügyi ellátás (mentő) igénybevételére,
- a főigazgató haladéktalan tájékoztatására,
- a szülő, törvényes képviselő értesítésének rendjére súlyos esetekben és kisebb balesetek esetén is,
- a balesetekkel kapcsolatos dokumentáció vezetésére,
- a súlyos balesetek fenntartó felé történő jelzésére, valamint a balesetek nyilvántartására és megelőzését szolgáló intézkedésekre.

Az intézmény, szolgáltató fenntartója gondoskodik arról, hogy a munkatársak rendszeresen részt vegyenek munkavédelmi, balesetvédelmi és elsősegélynyújtással kapcsolatos képzéseken, továbbá biztosítja a gyermekek biztonságát szolgáló tárgyi és személyi feltételeket. A balesetek kivizsgálása és elemzése a megelőzés szempontjait szolgálja, hozzájárulva a bölcsődei ellátás minőségének folyamatos fejlesztéséhez

9.2.3 Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A gyermek jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége. Ezért ez a tény a kisgyermeknevelőtől érzelmi gazdagságot, empátiás készséget, helyzetfelismerő-, helyzetteremtő készséget kíván. A gyermek érzelmi fogékonysága hatással van az észlelésre és a gondolkodásra is. Az érzelmek a mozgatórugói cselekvéseinek, sőt a cselekvés addig él, amíg az érzelmek jelen vannak. Ebben a korban az érzelmeket labilitás jellemzi. Gyakran a legkisebb ok is képes életre hívni a hangos öröm vagy bánat

különböző megnyilvánulásait. De ezek amilyen gyorsan keletkeznek, olyan gyorsan el is múlnak. Jellemző még a polarizáltság, hogy vagy nagyon szomorú a gyermek és sír, vagy nagyon örül.

E tények ismeretében nagy szükség van az érzelmi nevelésre. A mini bölcsőde feladata a barátságos légkör, otthonos, szeretetteljes életkörülmények biztosítása, valamint pozitív töltésű kapcsolat kialakítása a kisgyermeknevelő – gyermek, gyermek – gyermek között.

Fontos, hogy már a mini bölcsődébe lépéskor kedvező érzelmi hatások ériék a gyermeket, ezért jelentős szerepe van a beszoktatásnak. A gyermekek egyéni sajátosságaiknak időtartamban is, magatartási megnyilvánulásban is nagy különbség van abban, ahogyan beilleszkednek a közösségi életbe. A gyermeknek, amikor bekerül a bölcsődei közösségbe alkalmazkodnia kell meghatározott helyzetekhez. Bizonyos szokásokat, szabályokat kell elsajátítania, korlátokat kell tudomásul vennie, vagyis számos követelménynek kell eleget tennie.

A gyermek ugyanis vágyik társakra, de nem tudja még, hogy hogyan kell a társak együttlétet biztosítani. Mindezeket a magatartási normákat csak a közösségben sajátíthatja el a gyermek, s ebben vagyunk segítségére mi. Segítünk megtanulni az együttműködés, a közös tevékenység lehetséges formáit. Egyengetjük, tápláljuk és fokozzuk a gyermekek közti kapcsolatok igényét, az egymás iránti érdeklődést, figyelmet, segítőkészséget. Élesztgetjük a gyermekekben azt, hogy tekintettel tudjanak lenni egymásra, hogy tudjanak örülni nemcsak saját, de társuk sikereinek, örömeinek is.

A közösségi élet a szokások, a szabályok sorát árasztja a gyermek felé. E szokások biztosítják a közös élet biztonságát, nyugalmát, védettségét, és azt a rendet, amely nélkül nincsen meg a közös élet alapja.

A közösség a maga sajátos életének menetében teremti meg a hagyományokat. A gyermek számára is a hagyomány erősíti a közösséget. A „nálunk így szokás”, a „mi így szoktuk” érzése és következtetése éppen a hagyományok léte miatt kap hangot.

A közösség kialakításának folyamatában jelentős szerepe van az egyéni bánásmódnak. Ennek lényege, hogy a gyermek egyéni sajátosságait figyelembe véve, ezekre támaszkodva tesszük a gyermek számára érthetővé, érdekessé, közelivé, elfogadhatóvá a közösségi élet követelményeit. Az egyéni sajátosságokat figyelembe véve készítjük, tanítjuk őket a helyes cselekvésre, a helyes hozzáállásra.

A baráti kapcsolatok színezik, erősítik a közösségi érzést. A kapcsolatok létrejöttének alapja a szimpátia, valamilyen külső jegy alapján.

A gyermekközösség a gyermek sokfajta közös játék, az együttesen végzett különféle tevékenységek, közösségi jellegű megbízatások, az ünnepekre való felkészülés és

részvétel olyan jó lehetőséget ad a közösségi tevékenységek gyakorlására, hogy ez adja meg a közösségi tulajdonságok kialakításának alapját.

Mindez tudatában úgy szervezzük a bölcsődei életet, hogy annak során az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség minden gyermekben kialakulhat és fejlődhet.

Hisszük és valljuk, hogy a jó nevelés alapja a feltétel nélküli szeretet korlátokkal együtt. A korlátokat úgy szabjuk meg, hogy az elvárásoknak meg tudjanak felelni. A csoport előtt álló feladatokat igyekszünk minden gyermek számára elérhetővé és vonzóvá tenni. Tiltás helyett választási lehetőséget adunk a gyermekeknek, hogy döntéseket hozhassanak, s a változtatásra képessé váljanak.

A családi légkörben folyó nevelés végigkíséri a gyermekek bölcsődei létét. Sok közös élményt, gazdag, tevékenykedő életet biztosítunk, ezen belül sok olyan – érdeklődésüknek megfelelő – tevékenységet, melyben gyakran átélhetik a belülről táplálkozó kedvet, motiváltságot.

9.2.4 A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

Fontos odafigyelnünk arra, hogy a kisgyermek értelmi fejlődése terén pszichikus funkciói, képességei arányosan és jól fejlődjenek: érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás.

Változatos tevékenységeket biztosítunk ösztönző, bátorító, segítő kisgyermeknevelői attitűddel a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára építve, melyeken keresztül tapasztalatokat

szerezhet önmagáról, személyi-, tárgyi-, természeti-, és társadalmi környezetéből, támogatva és segítve a gyermekek önállóságát, önálló próbálkozásait, aktivitását és kreativitását. A gyermekek spontán szerzett tapasztalatait motiváltan új ismeretekkel bővítjük. Közös tevékenységeink során élményeket, viselkedési és helyzetmegoldási mintákat nyújtunk. A gyermekek tevékenységét támogató-bátorító figyelemmel kísérjük és segítjük. Mivel ebben az

életkorban a legfőbb tevékenység a játék, így minden értelmi nevelés a játékba ágyazottan, cselekvéses tanulás folyamatában valósul meg, biztosítva a játékos felfedezést, gyakorlást, funkcióörömet minden kisgyermek számára.

A szocializáció folyamatában a beszéd, a kommunikáció a gyermek környezetével való érintkezésének, önkifejezésének, gondolkodásának legfőbb eszköze.

Az anyanyelvi-kommunikációs nevelésünk átfogja a bölcsődei nevelőmunkánk minden területét, megjelenik valamennyi tevékenységi forma keretében, szerves része a bölcsődei élet minden mozzanatának, nevelésünk egész folyamatának.

Anyanyelvi nevelésünk során kitűzött feladataink megvalósításában elsődleges szempontunk a játékosság, a kellemes időtöltés, az együttes élmény biztosítása.

Az anyanyelv fejlesztése, a beszédindítás, a kommunikáció különböző formáinak alakítása, fejlesztése kiemelt jelentőségű feladatunk. Nagy hangsúlyt fektetünk a helyes hangképzés rögzítésére, aktív, passzív szókincsük bővítésére, kifejezőképességük fejlesztésére. A beszédindítás mellett figyelünk arra, hogy a gyermek beszédkedvét felkeltsük és fenntartsuk. Meghallgatjuk őket, kérdésre ösztönözzük és a kérdéseikre a továbbkérdezésre ösztönző válaszokat adunk.

Beszédértésüket választékos szóhasználattal, sok beszélgetéssel, ritmusos mondókák mondogatásával, verseléssel, meséléssel fejlesztjük. Szókincsüket a játék során folyamatosan gyarapítjuk.

Esztétikai nevelés során szeretnénk elérni, hogy a kisgyermek vegye észre a körülöttük levő szépet: természetben, csoportszobában, díszítésben, terítésben, rendben, viselkedésben, stb. Arra törekszünk, hogy kapjanak esztétikai élményeket a napi ellátás során: mese, mondóka, vers, ének, rajz, kézimunka formájában is. Élvezzék és igényeljék az esztétikai élményeket.

10 A MINI BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS ALAPELVEI

10.1 A CSALÁD RENDSZERSZEMLÉLETŰ MEGKÖZELÍTÉSE

Mini bölcsődei nevelésünkben elsődleges a család szerkezetének, életének, gyermeknevelési módszereinek megismerése, megértése. A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében az elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nemcsak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a gyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről.

Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

A családlátogatás alkalmával, az egyéni beszélgetésekkel próbálunk minél árnyaltabb képet kialakítani a családok életéről, szokásairól.

10.2 A KORAGYERMEKKORI INTERVENCÍÓS SZEMLÉLET BEFOGADÁSA

A kora gyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A kisgyermeknevelő feladata ebben a folyamatban az esetlegesen felmerülő fejlődés béli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

A sajátos nevelési igényű gyermekek és a velük való foglalkozás elfogadása, az inkluzív nevelés megvalósítása minden kisgyermeknevelőtől elvárás, hiszen a gyermekvédelmi törvény és a bölcsődei életet szabályozó végrehajtási rendelete nem tesz különbséget az ép fejlődésmenetű és a sajátos nevelési igényű gyermekek között. A törvényi előírások betartása mellett integráltan felvehető sajátos nevelési igényű gyermek.

A kisgyermeknevelő munkájában érvényesüljön az elfogadó attitűd, a sajátos nevelési igényű és szükségletű gyermek sajátosságának, specifikus állapotának megfelelő szakember bevonása az érintett gyermek fejlesztésében.

10.3 A CSALÁDI NEVELÉS ELSŐDLEGES TISZTELETE

Annak érdekében, hogy ez az alapelv maradéktalanul érvényesülhessen, a kisgyermeknevelőnek alaposan meg kell ismerni a családot, amelyből érkezik a kisgyermek a mini bölcsődébe.

A családi nevelést elsődlegesnek tekintjük, tiszteletben tartva a nevelés értékeit, hagyományait, a személyiségi és emberi jogokat. A gyermekek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, melyet a bölcsődei nevelés kiegészít. Nyitott, közös programok által lehetőséget teremtünk a szülők számára a bölcsődei életbe való tevékeny bekapcsolódásra.

A családi és bölcsődei gondozási tevékenység és nevelés összhangja, egymáshoz való közelítése, a szülők és a kisgyermeknevelő közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus testi, lelki, szellemi fejlődésének.

10.4 A KISGYERMEKI SZEMÉLYISÉG TISZTELETE

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával.

Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képesség béli különbözőségekre iránti tolerancia kialakítására.

Az egyéni bánásmód alkalmazásával biztosítjuk a nevelési elv megvalósulását. A gyermekekről készített anamnézis, a családlátogatás, szülőkkel történő beszélgetések, az egyéni fejlesztési napló teszik lehetővé a nevelési elv megvalósulását.

10.5 A KISGYERMEKNEVELŐ SZEMÉLYISÉGÉNEK MEGHATÁROZÓ SZEREPE

A mini bölcsőde Szakmai programja a kisgyermeknevelő munkaprogramja. Egy program csak akkor valósítható meg, ha a kisgyermeknevelő azt magáénak érzi, és a lehetőségektől függően maximálisan megtesz mindent azért, hogy a kitűzött célok és feladatok megvalósuljanak. Ehhez olyan kisgyermeknevelőre van szükség, aki megfelelő iskolai végzettséggel, magasfokú önállósággal, pedagógiai-pszichológiai műveltséggel rendelkezik, valamint igényli és kihasználja az önképzés lehetőségeit.

A kisgyermeknevelő tudatában kell, hogy legyen annak, hogy ő egy modell, egy példakép a gyermek előtt, akinek alapvető feladata a rábízott gyermekek nevelése.

A kisgyermeknevelővel szembeni elvárások, jellemzők:

- Gondoskodik a gyermekek testi épségének megóvásáról.
- Ismeri a rábízott gyermekek szükségleteit, épít kíváncsiságukra.
- Alkalmazza a differenciált, egyéni fejlesztést.
- A gyermekek fejlődését nyomon követi, erről a szülőt tájékoztatja.
- Rendelkezik a gyermekek iránt megnyilvánuló, együtt érző, oda- és ráfigyelő magatartással.
- A gyermekekben igyekszik felkelteni és fenntartani a tapasztalatszerzés, a megismerés igényét, a próbálkozás örömeit. Ennek érdekében indokolt esetben használja az IKT-eszközöket is.
- Kommunikációja a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodik.

- Gazdag eszköztárral és repertoárral rendelkezik.
- Munkája során korszerű nevelési módszereket, eljárásokat, technikákat alkalmaz, melyek a gyermeki kompetenciák fejlesztését szolgálják.
- Alkalmazott módszerei a tanulás eredményességét szolgálják.
- A módszereket az adott helyzetnek megfelelően alkalmazza.
- Tudatosan törekszik a gyermekek motiválására.
- Képes építeni a gyermekek más forrásból származó tudására.
- Gazdag értékelési eszköztárral rendelkezik, az életkori sajátosságokat figyelembe véve alkalmazza azokat, ezzel elősegítve a gyermekek fejlődését.
- Etikusan viselkedik a mini bölcsődén belül és kívül.
- Problémamegoldó képességgel rendelkezik.
- Nyitott a szülő, a gyermek, a főigazgató, a kollégák, a más szakemberek visszajelzéseire, felhasználja őket szakmai fejlődése érdekében.
- Saját nevelő-gondozó munkáját folyamatosan elemzi, és fejleszti.
- Tisztában van szakmai felkészültségével, személyének sajátosságaival, és képes alkalmazkodni a szerepelvárásokhoz.
- Aktív résztvevője az online megvalósuló szakmai együttműködéseknek.

A kisgyermeknevelő kiemelt feladatai:

- tervezés,
- szervezés,
- ellenőrzés,
- értékelés,
- önreflexió.
- az ellenőrzés és az értékelés eredményeinek, valamint a tapasztalatok és az önreflexió felhasználása a további gyakorlatban,
- tudatos eszközhasználat,
- módszerek tudatos használata,
- szükség esetén az előzetes tervek rugalmas változtatása.

10.6 A BIZTONSÁG ÉS A STABILITÁS MEGTEREMTÉSE

A kisgyermeknek a szülővel történő folyamatos, fokozatos, hosszabb időszakot átívelő, egyéni igények szerint történő beszoktatással segítjük elő az intézményi nevelés elfogadását, a beilleszkedését. A kisgyermek érzelmi biztonságát eredményező fontos tényező a személyi, tárgyi környezet állandósága, valamint az őt nevelő személyek szeretetteljes személyisége, igényes, hatékony nevelő-gondozó munkája.

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend megteremti a gyermekek igényeinek megfelelő nevelés – gondozás feltételeit. Biztonságérzetet, kiszámíthatóságot jelent és megadja az aktivitás és önállósodás lehetőségét. A folyamatosságon belül az egymást követő események ismétlődése biztonságérzetet ad a gyermeknek, hiszen tudja, hogy mi után mi fog következni a napi eseményekben.

10.7 FOKOZATOSSÁG MEGVALÓSÍTÁSA

A rendszeres ismétlődés, a napirend életkori sajátosságainak megfelelő alakítása biztonságérzetet nyújt a gyermekeknek.

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területére vonatkoztatva érvényesülnie kell.

A gondozási, nevelési helyzetekben a gyermekek fokozatos hozzászoktatása segíti a változások elfogadását, a szokások kialakulását, az alkalmazkodást.

10.8 EGYÉNI BÁNÁSMÓD ÉRVÉNYESÍTÉSE

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érzésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását.

A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

Figyelembe vesszük a gyermekek szükségleteit, családi helyzetüket /pl. gyermekét egyedül nevelő szülő, hátrányos helyzetű család/, érzelmi biztonságát.

10.9 GONDOZÁSI HELYZETEK KIEMELT JELENTŐSÉGE

A gondozás a gyermek olyan szükségleteit elégíti ki, amely elősegíti növekedését, fejlődését, hozzájárul egészségének megőrzéséhez, jó közérzetéhez, megteremti a nevelési hatások kedvező érvényesülésének feltételeit.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei viszont nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre.

A gondozás alapja a gyermek-felnőtt közötti pozitív kapcsolat, amely által nyugodt légkörben lehetőség nyílik a gondozási teendők közvetítésére.

Az egészséges személyiségfejlődés egyik legfontosabb feltétele a kisgyermeknevelő és a gyermek közötti jó kapcsolat.

A higiénés teendők végrehajtásához szeretetteljes, nyugodt, derűs légkört biztosítunk, figyelembe véve a gyermekek eltérő egyéni helyzetét, szükségleteit, életkori sajátosságait, otthoni szokásait.

10.10 A GYERMEKI KOMPETENCIAKÉSZTETÉS TÁMOGATÁSA

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben.

Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

Megfelelő mennyiségű, minőségű eszközzel, játékkal, különböző tevékenységi formákkal teremtjük meg a gyermekek egyéni ütemben történő fejlődését, mind az értelmi, érzelmi nevelésben.

11 SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEK A MINI BÖLCSŐDÉBEN

A kisgyermeknevelő és az ilyen igényű gyermek állapotának megfelelő sérülés-specifikus szakember együttes nevelésével valósul meg a gyermek ellátása.

Sajátos nevelési igényű gyermek ellátása esetén az ellátás kezdetétől számított legalább három hónap elteltével az orvosa, védőnője, kisgyermeknevelője írásban a szülőnek átadott véleménye alapján döntenek a gyermek további neveléséről, gondozásáról. Az ún. „próbaidőre” azért van szükség, mert a sajátos nevelési igényű gyermekek az esetek többségében nehezebben alkalmazkodnak az új személyekhez, körülményekhez, napirendhez. A kisgyermeknevelőnek is hosszabb időre van szüksége, hogy a gyermek szokásait, speciális igényeit megismerje, gondozásának, nevelésének sajátosságait megtanulja a szülőktől. A rendelkezésre álló idő alatt a gyermekcsoport és az adott gyermek egymásra való hatása is megfigyelhető, ez az inkluzív nevelés lehetőségének mérlegelése szempontjából fontos. A család- és a gyermekjóléti központ szakemberének véleménye abban az esetben lehet nagy jelentőségű, ha a gyermek családi körülményeit is szükséges vizsgálni a napközbeni ellátás igénybevételének szempontjából.

A sajátos nevelési igényű gyermek számára a mini bölcsődében a megfelelő napközbeni ellátást kell biztosítani.

A mini bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelőnek feladata, hogy a sajátos nevelés igényű gyermek ellátását a gyermek speciális igényeinek figyelembevételével végezze. Ebben segítségére van a szakértői vélemény.

A kisgyermeknevelő feladata, hogy a fogyatékoság típusától és mértékétől függetlenül elősegítse a minél sokrétűbb mozgásos tapasztalatszerzés lehetőségét az önkiszolgálás, az önállóság mértékének növekedését, a megfelelő motiváció fenntartását. Ennek érdekében ki kell használni a természetes élethelyzetek adta lehetőségeket (játék, étkezés, tisztálkodás, stb.).

A speciális eljárások, gondozási, nevelési feladatok megoldása jórészt a sajátos nevelési igényű gyermek szüleitől tanulható meg. Fontos megjegyzendő, hogy az egyik gyermek esetében sikeresen alkalmazott eljárás más, hasonló problémával küzdő gyermek esetén sem okvetlenül alkalmazható sikerrel, így kipróbálása nem javasolt (hatása még akár a kívánttal ellentétes is lehet).

A sajátos nevelési igényű gyermek esetében még nagyobb hangsúlyt kap az egyéni bánásmód, a differenciálás, az adott gyermek sajátosságaihoz és igényeihez leginkább illeszkedő saját út megtalálása.

Az intézmények, szolgáltatók együttműködése jogszabályban rögzített feladat. Mulasztást követ el az az intézmény, aki nem jelzi, ha a gyermek fejlődését nem megfelelőnek ítéli meg. A gyermek szakértői bizottsági vizsgálatára a gondviselők beleegyezésével kerül sor, (a gyermek 3. életévétől).

12 A MINI BÖLCSŐDEI NEVELÉS FŐBB HELYZETEI

Meggyőződésünk, hogy nevelési-gondozási céljaink eléréséhez a gyermekek spontán érése, fejlődése mellett szükség van tudatos fejlesztésre is. Erre a tudatos fejlesztésre vállalkozunk programunkkal.

Fejlesztési felfogásunk vezérfonala az, hogy ez a környezettel, a külső világ tevékeny megismerésével való szoros és állandó kapcsolat révén valósítható meg.

A tevékenységek megvalósításában a műveltségi tartalmak komplex megjelenítésére törekszünk. A bölcsődei élet tevékenységi formáit-, nevelési-, fejlesztési helyzeteit nem különítjük el egymástól, hanem azok együttesen jelennek meg, és kapcsolódnak össze egy-egy tevékenység során.

Kihasználjuk a műveltségi területek közötti kapcsolódási lehetőségeket, főként azért, mert gyermekeink között vannak ingerszegény környezetből érkező gyermekek. Emiatt is igyekszünk a komplex hatások pozitív erejére építeni.

A gyermeki tevékenységeket tudatosan úgy tervezzük és szervezzük, hogy a gyermekeknek lehetőségük nyíljon az adott témával kapcsolatban a természeti és a társadalmi környezet sokoldalú megismerésére, sokféle játékos cselekvésre, tapasztalatszerzésre. Arra törekszünk, hogy a bölcsődei élet nevelési, fejlesztési helyzetei egymás hatását erősítsék, a gyermekek sokféle forrásból származó tudásra tegyenek szert.

A műveltségtartalmakat komplex módon közvetítjük. A gyermekek aktuális fejlettségének, érzelmi állapotának, érdeklődésének megfelelően integráljuk egymásba, vagy az egyik tevékenységi formát átvezetjük a másikba. Pl. gesztenyegyűjtés – gesztenyekígyó barkácsolása, fűzése – játék a gesztenyekígyókkal.

12.1 TANULÁS

A tevékenység célja

- A gyermeki kíváncsiságra alapozva kifejleszteni a gyermekekben az ismeretszerzés utáni vágyat.
- Belső motivációra építve megerősíteni a tudás megszerzésének örömét.

A kisgyermeknevelő feladatai

- A gyermekek életkori sajátosságaihoz igazítva többféle módszert alkalmaz.
- A derűs bölcsődei légkör biztosításával a gyermeki nyitottság megőrzése, fejlesztése.
- Eszközök biztosítása az ismeretek több oldalról való megközelítéséhez.
- Lehetőség biztosítása a gyermekek ötleteinek kipróbálásához.
- A játékos „feladatok” megoldásakor segítő, buzdító hozzáállás.

Gyermeklélektani kutatások eredményeivel alátámasztott tapasztalat, hogy a tudományokból levezetett ismeretanyagok világa 3 éves kor alatt érdekes képet mutat. Ekkor minden mindennel összefügg, az ismeretek idő-, tér-, ok-okozati és fontossági sorrendjét megelőzi és elborítja az „óceáni érzés”, az érzelmek, vágyak és a képzelet mozgatta képzettársítások sokasága és ütköztetése a valósággal.

A bölcsődében a tanulás egyrészt spontán, másrészt a nevelési célok elérése érdekében sajátosan szervezett tevékenység. A különböző képességek, a magatartás, a tanulás iránti vágy a motiváció fejlődését és az ismeretszerzést egyaránt magába foglalja. A tanulás folyamatos, jelentős részben utánzáson alapuló spontán tevékenység, amely nem szűkül le az ismeretszerzésre. Az egész nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, a kisgyermeknevelő által szervezett kezdeményezések során valósul meg. Az utánzásos minta- és modellkövető magatartás- és viselkedéstanulás folyamatában mindvégig a kisgyermeknevelő a főszereplő. Később felerősödik a társak hatása.

Az eredményes tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató lehetőségek biztosítása.

A tanulás a játék motivációs bázisára épül. Feladatunk: olyan feltételek teremtése, hogy a gyermek természetes helyzetekben, játékos módon tanulhasson.

A bölcsődés gyermek tanulása a gyermeki személyiség egészének tevékenysége és fejlődése, valamennyi megismerési funkció működése és fejlődése, fejlesztése. Nem csupán tapasztalatszerzés, rendezés, emlékezetbe vésés, hanem aktív tevékenység-helyzetek, közben. Ebben az életkorban tehát az ismeretszerzés fázisai gyakorlati tevékenységbe ágyazottan fejlődnek.

A gyermekek tapasztalataikat, cselekvéses műveleteiket, az összefüggéseket a beszéd szintjén képesek megérteni, ill. megfogalmazni. A szóbeli kifejezés, a gondolkodás és a beszéd tudatossá válásának, az értelmi képességek fejlesztésének fontos eszköze.

A tapasztalat-, és az ismeretszerzés folyamatát a gyermekek kíváncsiságára, megismerési vágyára, önkéntelen figyelmére alapozva kell irányítanunk. Az irányítás általános elvei közé tartozik a sokfajta problémahelyzet megteremtése, a gyermeki önállóság, valamint a szemléletesség biztosítása. Az indirekt tanulásirányítás mindvégig a gyermekek folyamatos megfigyelésére épül.

A tanulás tartalma a gyermekeket körülvevő természeti és társadalmi környezetből adódik, megvalósítása pedig a különböző nevelési, fejlesztési helyzetekben realizálódik.

Tanulási módszerek

Megválasztását a gyermekek életkori sajátossága, testi-lelki állapota, érdeklődése, kíváncsisága befolyásolja. A kisgyermeknevelő az eljárásait változatosan, mindig az adott szituációnak megfelelően kombinálja. A játékosság, a közvetlen tapasztalatszerzéshez kapcsolódó gyűjtögetés, elemezgetés, rendszerezés gyakran megjelenik a tevékenységekben.

A kisgyermeknevelő törekszik módszertani kultúrájának továbbfejlesztésére.

A tanulási folyamatok értékelése

A gyermekek akkor tudnak önfeledten tevékenykedni, ha sok buzdítást, dicséretet, pozitív megerősítést kapnak. A kisgyermeknevelő kerülje a sztereotip megjegyzéseket (ügyes vagy, stb.), helyette a gyermekek konkrét, jó cselekedetét emelje ki, alkalmazza a differenciált, árnyalt, személyre szabott pozitív értékelést.

A jutalmazásnak sokféle módja van: simogatás, pillantás, gesztus, mimika, szóbeli közlés egyénileg, a csoport, és a szülő előtt. A bölcsődében nem alkalmazunk tárgyi jutalmazást.

A büntetést teljes mértékben kerüljük a tanulási folyamatban, mert a gyermekek kíváncsiságát, érdeklődését, motivációját visszaszorítja, lefékezi.

12.2 GONDOZÁS

A gondozásnak programunkban alapvető szerepe van, hiszen a gyermek olyan szükségleteit elégíti ki, amely elősegíti növekedését, fejlődését, hozzájárul egészségének megőrzéséhez, jó közérzetéhez, megteremti a nevelési hatások kedvező érvényesülésének feltételeit.

A gondozás alapja a gyermek-felnőtt közötti pozitív kapcsolat, amely által nyugodt légkörben lehetőség nyílik a gondozási teendők közvetítésére.

Az egészséges személyiségfejlődés egyik legfontosabb feltétele a kisgyermeknevelő és a gyermek közötti jó kapcsolat.

A higiénés teendők végrehajtásához szeretetteljes, nyugodt, derűs légkört biztosítunk, figyelembe véve a gyermekek eltérő egyéni helyzetét, szükségleteit, életkori sajátosságait, otthoni szokásait.

Segítségadás során a gondozás és a szeretet megnyilvánulását éreztetjük minden kisgyermekkel. Megkülönböztetett figyelemmel és gondoskodással vesszük körül őket.

A bölcsődei élet minden mozzanatában az érkezéstől, a játék során, az étkezésnél, pelenkázásnál, WC használatnál, séta alkalmával, az udvaron, pihenés alatt stb. –

mérlegeljük, hogy az adott fázisban a gyermek egészsége, testi épsége mennyire védett, és hogy az adott helyzet mennyiben szolgálja a testi- lelki, szociális egészséget.

Reggeli érkezéskor megfigyeljük a gyermek küllemét, ruházatát, személyi tisztaságát, pihenési vagy fáradtsági állapotát, betegségekre utaló tüneteit.

Napközben különös figyelmet fordítunk az önkiszolgálásra, biztosítjuk a gyermekek számára a saját, jellel ellátott használati eszközöket, melyek megfelelő méretűek és szükség szerint elérhetőek (pl.: törölköző, zsebkendő, fésű, stb.)

Az önálló testápolást, öltözködést, étkezést a bölcsődébe lépés pillanatától szorgalmazzuk, természetesen figyelembe véve a gyermek életkorát.

12.2.1 Testápolás

A testápolás a gyermekek egészségének védelmét, testük, ruházatuk gondozását, rendszeres, szükség szerinti tisztálkodásukat és tisztaságigényük kialakulását szolgálja.

A személyi higiénés önkiszolgálásban maguk a gyermekek is aktívan részt vesznek. Hozzászoktatjuk a gyermekeket ahhoz, hogyha a kezük piszkos lesz, valamint WC használat után és étkezés előtt kezdetben a kisgyermeknevelő segítségével, majd önállóan mossanak kezet.

A gyermek megtalálhatja a jelét a gyermeköltözőben, a törölközőtartón, fogmosópoharán, a fésűjén. Minden gyermekkel megismertetjük a bölcsődében használt tisztasági eszközöket, azok használati módját. Tisztálkodási eszközeiket jellel ellátva, megfelelő magasságban helyezük el.

Mosakodás, kéztörlés, fésülködés, WC használatakor biztosítjuk a felnőtt jelenlétét. Természetesen a kisebbeknél több segítséget nyújtunk, de a rendszeres gyakorlás során arra törekszünk, hogy ez a készség kialakuljon a gyermekekben, és önállóvá váljanak.

Állandó helyet alakítottunk ki a tiszta és a használt papírzsebkendőnek.

A gyermekeket szükségleteik jelzésére és azok bármikor történő kielégítésére szoktatjuk.

12.2.2 Az egészséges táplálkozás

A bölcsődés gyermek ébrenlétének háromnegyed részét a mini bölcsődében tölti, ahol a kisgyermeknevelő a gyermek testi-szellemi fejlődésének feltételeit igyekszik biztosítani. A fejlődés alapfeltételei között kiemelt jelentőségű a gyermek egészséges táplálása.

A gyermeknek az egészséges táplálkozás érdekében naponta az öt alapélelmiszer-csoport mindegyik tagjából kell fogyasztania. Az alapélelmiszer-csoportok között a következőket tartjuk számon:

1. kenyér, pékáru, tésztaféle, rizs,
2. gyümölcs, zöldség,
3. hús, hal, tojás,
4. tej és tejtermék,
5. olaj, margarin, vaj, zsír.

A gyermekek részére a napi ötszöri étkezésből négyet biztosítunk.. Igyekszünk új ízekkel, az ételek nevével, egyszerűbb ételek elkészítésével megismertetni a gyermekeket (az egészségügyi előírásokat betartva). A konyha által készített ételeket alkalmanként gyümölcs- és zöldségnapokkal egészítjük ki a vitamindúsabb, egészségesebb táplálkozás érdekében.

A zöldség- és gyümölcsnapok beiktatásával formáljuk a szülők és a gyermekek szemléletét. A nagyobb gyermekek maguk is részt vesznek a gyümölcs- és salátatálak elkészítésében, így lehetőség adódik arra, hogy a számukra eddig szokatlan ízekkel, ill. az ételek elkészítési módjával is megismerkednek.

A gyermekek ízlésében, étvágyában, táplálkozási szokásaiban nagy egyéni különbségek vannak. Hangsúlyozzuk, hogy a kiskorú gyermek nem étvágytalan! Éppen ezért nem kényszerítjük semminek az elfogyasztását, de figyelünk minden egyes gyermekre, az étvágytalanra és a falánkra egyaránt. Az étkezési szokásokat, érzékenységet megismerve tapintatosan ösztönözzük az ételek megkóstolását, elfogyasztását.

Az étkezések alkalmával egyszerre csak kis ételmennyiséget teszünk a gyermekek tányérjára, ha azt elfogyasztották, akkor kapnak újra. A gyermekeket is arra szoktatjuk, hogy egyszerre csak kis mennyiséget vegyenek a tálból.

Az ízlésesen terített asztal látványa fokozza az étvágyat, egyúttal az igényességre, kulturált viselkedésre készítet, ennek érdekében biztosítjuk a kulturált étkezés, az ízléses terítés feltételeit. Az előkészületekbe bevonjuk a gyermekeket.

Folyadék (víz) a gyermekek részére egész nap rendelkezésre áll.

A napi tápanyagszükséglet kiegészítése miatt és a változatosság érdekében rendszeresen tájékoztatjuk a szülőket a mini bölcsődei étrendről.

12.2.3 Öltözködés

Az öltözködés védekezés az időjárás változásai ellen, de egyúttal fejlesztheti a gyermek ízlését és önállóságát is. A helyes öltözködés során felhívjuk a figyelmet a kényelmes, réteges öltözködés biztosítására, amely óv a sérüléstől, biztosítja a test szellőzését, ugyanakkor tiszta, esztétikus.

Hangsúlyozzuk a megfelelő cipő használatát, amelynél fő szempontunk, hogy kényelmes, a sarokrészt jól támasztó, jól szellőző, hajlékony talpú legyen.

Az öltözködés során fokozatosan alakítjuk ki azt az önállóságot, hogy a mindenkori hőmérsékletnek megfelelő ruházatot vegyenek fel.

A gyermekek önállóságának fejlődését elősegítjük a sorrendiség és a szükséges technikák gyakoroltatásával. Figyelembe vesszük egyéni szükségleteiket, öltözködési tempójukat.

Fontosnak tartjuk a kisgyermeknevelő és a dajka példáját, megjelenését is.

A gyermeköltözőben található jellel ellátott kisszekrény, amelyben a szülők váltóruhát, udvari ruhát és váltócipőt helyezhetnek el.

12.2.3.1 Mozgás

A mozgás jelentős szerepet tölt be az egészséges életmódra nevelésben. A sokféle mozgáslehetőség - melyet a programban biztosítunk- kedvezően befolyásolja az egész szervezet működését. A mozgáshoz kapcsolódó gondozási feladatok elősegítik a helyes higiénés szokások kialakítását.

Alapvető feladat, hogy jó levegőjű, tiszta, biztonságos környezetben mozogjanak a gyermekek, s lehetőleg a szabadban.

A rendszeres, örömmel végzett mozgással a gyermekeket egészséges életvitel kialakítására szoktatjuk, és mintát adhatunk a szülőknek is.

Napirendünkben nagy hangsúlyt fektetünk a szabadban való tartózkodásra. A mindennapi szabad mozgásokhoz biztosítjuk a megfelelő mozgásfejlesztő szabadtéri játékokat, speciális mozgást igénylő játékszereket.

Az eszközöket megfelelő felügyelet mellett, egyéni képességeik és bátorságuk szerint használják a gyermekek.

Alkalmasszerűen a csoportszobában a különböző egyensúlyérzék-fejlesztő eszközöket is használjuk.

A játékos mozgásoknak mind a teremben, mind a szabad levegőn, eszközzel vagy eszköz nélkül, spontán vagy szervezett formában minden nap lehetőséget biztosítunk.

Az egészségmegőrzés érdekében fontos, hogy gyermekeink edzettek legyenek, ezért évszaknak és időjárásnak megfelelően sokat tartózkodunk a friss levegőn, ahol futkározhatnak, mozoghatnak, motorozhatnak – kis autózhatnak (lábbal hajtós), futó biciklizhetnek. Tapasztalataink igazolják, hogy a mozgásos program alkalmazásával nő a gyermekek ellenálló képessége.

A szeptembertől májusig terjedő időszakban az időjárástól függően fokozatosan növeljük a szabad levegőn eltöltött tevékenységek idejét, amely a gyermekek mozgásában és egészséges életmódra nevelésében döntő szerepet játszik.

A változékony időjáráshoz az öltözettel is igazodva közvetlenül is tapasztalhatják és érzékelhetik gyermekeink az évszakok változását.

Gondoskodunk arról, hogy a szabadban minél többet mozogjanak és idejüket egészséges játékkal, vagy egyéb hasznos tevékenységekkel töltsék a gyermekek.

12.2.4 Pihenés, alvás

Ebéd után a csoport szükségleteinek megfelelően a nyugodt pihenés feltételeit biztosítjuk, ellenőrizzük a terem szellőztetését, az ágyak megfelelő elhelyezését.

A gyermekek elalvását segítjük a biztonságot adó szokásrendszerrel: mesével, testi közelséggel, puha tárgyakkal.

A pihenés időtartamát a csoport szükségleteihez igazítjuk.

Egészséges, tiszta, biztonságos környezetet teremtünk a higiénés szabályok kialakításával.

Az egészség védelme, edzése, óvása, megőrzése, biztonságos környezet, a környezet esztétikája

Az egészséges életmód jó szokásainak megalapozása egyben a gyermekek megóvását is segíti. Fontosnak tartjuk a higiénés szabályok betartását, a gyakori szellőztetést, portalanítást, fertőtlenítést, a gyermekek bevonásával a környezet tisztán tartását.

A környezetalakításnál törekszünk a családias, ízléses, biztonságos feltételek megteremtésére.

Eszközeink, bútoraink megfelelnek a gyermekek testméreteinek, biztonságosak, lehetővé teszik a játék- és mozgásigényük kielégítését. Esztétikus, parkosított udvarunk sokféle lehetőséget nyújt a változatos tevékenységekhez.

A balesetek elkerülése érdekében biztosítjuk a személyi és tárgyi feltételeket, a gyermekek tevékenységét folyamatosan figyelemmel kísérjük.

A bölcsődében megbetegedett gyermeket felnőtt felügyeletével elkülönítjük mindaddig, míg szülei meg nem érkeznek.

A dolgozók feladata, hogy igényes legyen megjelenésük, viselkedésük, igyekezzenek követésre méltó modellt nyújtani, jó benyomást kelteni mind a gyermekekben, mind a

szülőkből. Ez ugyanis nemcsak az esztétikai nevelést, de a szülők bizalmát is alapvetően befolyásolja.

Az ünnepek előtt a külső megjelenítésre kiemelt figyelmet fordítunk. Az ünnepi érzelmek és az ünnepi hangulat erősítését az egész bölcsődében megjelenő dekorációval is fokozzuk.

12.2.5 A bántalmazás, erőszak megelőzése

Elhanyagolást jelent, ha a szülő vagy a gondviselő rendszeresen elmulasztja a gyermek alapvető szükségleteinek kielégítését, védelmét, felügyeletét, olyan magatartást tanúsít, amely veszélyt jelent egészségi állapotára

Érzelmi elhanyagolást jelent az érzelmi biztonság, az állandóság, a szeretetkapcsolat hiánya, a gyermek érzelmi kötődésének durva mellőzése, elutasítása, a gyermek jelenlétében történő erőszakos, durva, támadó magatartás.

Fizikai elhanyagolást jelent az alapvető fizikai szükségletek, higiénés feltételek hiánya, a felügyelet hiánya, a gyermek védelmének elmulasztása olyan esetekben, amikor veszélynek van kitéve. Ide sorolható az orvosi ellátás késleltetése, az orvosi utasítások be nem tartása, a védőoltások beadatásának indokolatlan elmulasztása, késleltetése.

A gyermekbántalmazás azt jelenti, ha valaki sérülést, fájdalmat okoz egy gyermeknek, vagy ha a gyermek sérelmére elkövetett cselekményt - bár tud róla, vagy szemtanúja – nem akadályozza meg, illetve nem jelenti.

Az érzelmi bántalmazás azt a rendszeres, hosszú időn át tartó érzelmi rossz bánásmódot jelenti, amely közvetítését a gyermek felé, hogy értéktelen, el nem fogadott, nem kívánt és nem szeretett. Jelenthet az életkornak, vagy a fejlettségnek nem megfelelő elvárások támasztását a gyermekkel szemben (pl. a képességekhez nem igazodó követelmények). Ide tartozik a gyermekekben állandó félelemérzet, vagy szorongás keltése, megszegényítés, állandó kritizálás, az érzelmi zsarolás, a gyermek kihasználása.

Alapvető feladataink a bántalmazás, erőszak megelőzésében

- Közreműködés a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában,
- Együttműködés a gyermekek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében, a szülőkkel szoros kapcsolattartás során,
- Felvilágosítás, a szakemberek segítségének felkínálása, a káros hatások ellensúlyozása,
- Az agresszió minden formájának feloldása elítélése, befolyásolása (pl. a TV káros hatásai, mint a szülői fórumok témái).

12.3 JÁTÉK

A tevékenység célja

- A szabad játék biztosításával a gyermekek optimális személyiségfejlődésének elősegítése.
- Az intellektuális, mozgásos, szociális tapasztalatok többszöri átélésével a gyermekek egyéni vágyainak és ötleteinek kibontakoztatása.
- A gyermekek szabad képzettársításának elősegítése.

A kisgyermeknevelő feladatai

- A játékhoz szükséges feltételek (légkör, hely, idő, eszközök, élményanyag) biztosítása.
- Tudatos jelenlét, indirekt irányítás.
- Személyes példaadás.
- Ötletekkel segítjük a játék kiteljesedését.
- Mintaadás a játékeszközök helyes használatához.
- A játékfajta tartalmának, minőségének gazdagítása a gyermekek egyéni sajátosságainak figyelembevételével.

A játék a gyermek alapvető tevékenysége, szinte lételeme. A játék a gyermek számára örömforrás: maga a cselekvés, a manipuláció, az elképzelés szerez örömet. Motivációja önmagáért való.

A játékot mindig feszültségcsökkenés kíséri. A játék áthatja a munkát és a tanulást is, amelyek szintén belőle alakulnak ki, de játékos jellegük mindvégig megmarad.

A közösségben zajló játék a szocializáció színtere is. Közelivé és elfogadhatóvá válnak a viselkedési szabályok, mód nyílik a helyes magatartás gyakorlására, az egymáshoz való alkalmazkodásra. Legváltozatosabban a játékban nyilvánulnak meg és fejlődnek a gyermekek közti társas kapcsolatok.

Ennek során nagyban fejlődik a gyermek empátiás készsége, önfegyelme, akarati tulajdonságai. Így a játék a „mi-tudat” létrejöttét segíti elő, a közösségi élet kibontakozásának alapvető eszközévé válik.

Emellett a játék a személyiség sokoldalú fejlődését is elősegíti. E tevékenység a gyermek érzelmeinek, vágyainak, lelkiállapotának önkifejezése, fejlettségének legjobb mutatója.

A játék a valóság szubjektív tükröződése, a szimbólumképzés csodálatos világa, a „Micimackó-kor”: a mindent és semmit csinálás különleges keveréke.

A szimbólumok elemzésével megérthetjük a gyermek érzelmi állapotát, viselkedését, megfigyelhetjük kommunikációs, kognitív fejlettségét, szinte a teljes személyiségről információt kaphatunk.

A játék során a társas kapcsolatok, közös tevékenységek révén erősödik a feszültségek, kudarcok tűrésének képessége, a megvigasztalódás és a kibékülés, a változatos és önálló konfliktusmegoldás megtanulása. Ahhoz, hogy a játék sokoldalú személyiségfejlesztő és közösségi fejlesztő hatása hatékonyan megjelenjen, és jelen legyen a bölcsődei élet minden mozzanatában, fontos szerepe van a kisgyermeknevelőnek.

A gyermekek a játék útján ismerkednek meg a világgal, a tárgyakkal, azok tulajdonságaival, a valóság jelenségeivel, eseményeivel - ezzel hatással van az értelmi képességek fejlődésére is. Pontosabb lesz az érzékszervek működése, valamint észlelésük és megfigyelésük is. A szándékos emlékezet is először a játékban nyilvánul meg.

A „mintha” helyzet gazdagítja a képzeletet és a gondolkodást. Mivel a játékban minden lehetséges, ez a tevékenység a kreatív képzeletet is fejleszti.

A játéktevékenység fő funkciói

- Szükségletkielégítő szerep, alapvető tevékenység, lételem.
- A fejlődés elősegítője. Mozgás, értelmi erők, képzelet, gondolkodás problémamegoldás, viselkedés, érzelmi élet, akarat, társas kapcsolatok, beszéd, jellem, értékek beépülése (erkölcsi ítélőképesség, erkölcsi fogalmak megtapasztalása, erkölcsi érzelmek átélése).

A fejlődés megtapasztalható:

- a játékfajtákban (gyakorlójátéktól a szabályjátékig),
- a játék témájában,
- a játék tartalmában,
- a szocializálódásban,
- időtartamban,
- strukturális elemekben.

Fő feladataink

- A szabad játék folyamatosságának megteremtése
- A bölcsődében töltött napokat hasza át a játék hangulata, kötetlen, nyugodt légköre.
- A szükséges feltételek biztosítása
- Élményekben gazdag bölcsődei élet. Ezeket a gyermek játékában szubjektív színezettel töltve vizontlátjuk.

A játék helye

- Állandó, ill. ideiglenes játszóhelyek kialakítása oly módon, hogy a különböző tevékenységeket végző csoportok ne akadályozzák egymást.
- A játékhoz szükséges helyet a nagyobbak önállóan alakítják ki, átrendezik a csoportszobát, kuckókat építhetnek, de a játék befejezése után a csoportszoba rendjét vissza kell állítaniuk. A bútorok, a játékszerek könnyen áttekinthetőek legyenek, a gyermekek érdeklődését keltsék fel.
- A játék helyét az udvaron is alaposan átgondolva kell kialakítani, fokozatosan ügyelve a balesetveszélyre.

A játék ideje

- A játékre biztosított idő lehetőleg minél hosszabb legyen, indokolatlanul ne szakítsuk félbe az elmélyült tevékenységet.

A játékeszközök

- Fontos, hogy segítsék a témaválasztást, ösztönözzenek elmélyült játékra.
- Legyenek esztétikusak, könnyen tisztíthatóak, veszélytelenek és aránylag tartósak.
- A játékszerekkel való bánásmódra meg kell tanítani a gyermekeket, s ezt következetesen számon is kell kérni tőlük.
- A játékszerek mellett fontosak a játszásra alkalmas eszközök, kellékek, különböző anyagok, amelyeket bizonyos szabályok megtartása mellett felhasználnak a játékban, ill., amelyekkel továbbfejleszthetik játékukat (azonosulást segítő ruhadarabok, fonalak, textíliák, természetes anyagok stb.)

Nyugodt légkör kialakítása

A gyermek kiegyensúlyozottságához, fejlődéséhez szükséges nyugodt légkör kialakítása a játékban gyökerezik. Meg kell tanulniuk azt, hogy mindig tekintettel kell lenni a többiekre, nem zavarhatják egymást. Ennek feltétele bizonyos magatartási formák, szabályok elsajátítása. Ez hosszú, következetes nevelést igénylő folyamat, mivel az eredmény már az alkalmazkodóképesség magasabb formája.

Együtt játszás a gyermekekkel

A kisgyermek első valódi játszótársa a felnőtt, ennek megfelelően a bölcsődében a kisgyermeknevelő. Ez a tevékenység empátiás készséget igényel. Meg kell látni a beavatkozás szükségességét, de ez nem lehet korlátozó a gyermekek önállóságára nézve. Ügyelni kell arra, hogy a kisgyermeknevelő magatartása, viselkedése, reakciói az egész személyisége mintaadó modell legyen a gyermekek számára.

Különböző fejlettségű gyermekek együtt játszásának segítése

Lehetővé kell tenni, hogy minden gyermek saját igényének, életkorának, fejlettségének megfelelően játszhaszon gyakorló-, szerep-, konstrukciós játékot, bábozhaszon, barkácsolhaszon, stb.

Mivel a csoportban 20 hetes kortól 4 éves korig fordulhatnak elő gyermekek, ezért biztosítanunk kell a különböző játékfajtákhoz szükséges eszközöket. Figyelnünk kell arra, hogy a nagyobb gyermekek már inkább a szerep- és szabályjátékok felé orientálódjanak, ne ragadjanak le a gyakorlójáték szintjén.

A mini bölcsődében előforduló játékfajták

Gyakorlójáték

Mozgás gyakorlása, a hang és beszéd gyakorlása.

A játék öröme maga a tevékenység ismétlése. Ez a játékfajta jelentkezik a konstrukciós-, és szerepjáték elemeiként, majd továbbfejlődve, továbbfejlesztve szerep-, ill. szabályjátékká válik. Pl. az egyszerű autótologatásból kialakítható közlekedési játék, ahol csak szabályok szerint közlekedhetnek a járművek.

Építő-, konstruáló játék

Öröme az „én csináltam” tudata. Játékeszköze sokféle, változatos: fakockák, műanyagkockák, szivacsok, dobozok, Duplo, stb. Kezdetben még maga a rakosgatás, szerkesztés adja meg a játék örömét. Később más tevékenységekhez felhasznált eszközöket is tudnak készíteni, így két játékfajta összekapcsolódhat. A fejlődést az is jelzi, hogy egyre bonyolultabb alkotások létrehozására törekednek, egyre pontosabban akarják utánózni a valós modellt, és kombinálják a különböző anyagokat, eszközöket.

Szerepjáték

A szerepjátékban a „gyermek a felnőtt szerepét vállalja magára, és speciálisan kialakított körülmények között, általánosított formában reprodukálja a felnőttek közötti viszonylatokat.” /Elkonyin/

A szerepjáték a gyermek nagyfokú önállósulási törekvéséből és abból az igényből fakad, hogy a felnőttek életében egyre jobban részt szeretne venni. A gyermek számára a tárgyi, majd emberi, szociális kapcsolatok világa mindinkább kiszélesedik. Érvényre jut a felnőttek világának meghódítása. A tudatosodás elsősorban cselekvés, játék útján megy végbe. A gyermek szándékai és lehetőségei azonban ellentmondásba kerülnek, képességeik korlátozott fejlettsége miatt. Az ellentmondás feloldása a játékos tevékenységben, a játékban válik lehetségessé, mert a cselekvések realizálásának korlátain túl lehet lépni a képzelet segítségével.

A gyermek játékának témáját élményanyagból meríti. Ezek az élmények elsősorban közvetlenül, cselekvő módon átélt események, mint pl. az anyukás, az orvosos, boltos játék.

Egy gyermek vagy csoport szerepjátékának témagazdagsága tükrözi a gyermek élményeinek, ismereteinek sokrétűségét, ill. szegénységét.

A szerepjáték a valóság megismerésének egyik eszköze. A gyermek érzelmeit, gondolatait belevetíti a szereplők cselekedeteibe, szavaiba. Lejátssza az eseményeket, ahogy a valóságban megtörténtek, vagy nem egyszer úgy, ahogy vágyai, kívánságai szerint szeretne volna, hogy történjenek.

Később már nemcsak a felnőtt funkcióját, műveleteit igyekszik megjeleníteni, hanem a szereplők közötti kapcsolatokat is. Tehát a szerepben már nem a tevékenység a fontos, hanem a hozzá fűződő emberi kapcsolatok.

A szerepjáték tartalmának gazdagodása az élmények jellegétől, a gyermek általános pszichikus fejlettségétől, valamint játékírányító tevékenységünktől függ.

A gyermek beszédképességének fejlesztése játék közben

A játék számtalan lehetőséget ad a kommunikációra, a párbeszéd kialakítására. A kisgyermeknevelő szerepvállalásai modellértékűek a szókapcsolatok, non verbális jelzések (mimika, gesztus), hanglejtés, hangsúly, hangerő, hangszín tekintetében. A hangszínnel, hangerővel bánni tudást a dramatikus játékok segítik elő. A kisgyermeknevelő által kezdeményezett anyanyelvi játékok adjanak teret az artikuláció, szókincs, kifejezőképesség fejlesztéséhez (pl. hangutánzó játékok, fonémahallás fejlesztő játékok, légzéstechnikát segítő játékok, stb.).

A kisgyermeknevelő játéksegítő módszerei

A játéksegítő metódusai legyenek szituációtól függőek. A gyermekek nyugodt játéka esetén, vagy ha érezhető, hogy a gyermekek problémamegoldóak, a kisgyermeknevelő irányítása legyen a játékot követő, szemlélő, hagyja a gyermeket cselekedni.

Ha szükség van rá, a kisgyermeknevelő legyen játékezdeményező, modellnyújtó játszótárs. Ebben a játékhelyzetben is legyen támogató, engedő és elfogadó. Segítsen azok játékában, akik kevésbé kreatívak, ötletszegények.

A kisgyermeknevelő avatkozzon be a játékba, ha a gyermekek durvák egymáshoz, vagy ha veszélyeztetik egymás épségét, játékát.

12.4 MONDÓKA, ÉNEK

A tevékenység célja

- *Esztétikai nevelés*
Az igényes művészi értékek továbbadása a gyermekek számára, a zenei ízlés formálása.
- *A közösségi érzés megerősítése*
A közös éneklés, a közös játék örömeinek megéreztetése.
- *A zenei képességek fejlesztése*
A gyermekek éneklési készségének, zenei hallásának, ritmusérzékének fejlesztése.
- *A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal, zenei készségfejlesztő játékokkal és zenehallgatással*
A mondókák, énekek tempója lassabb, mint a beszédtempó. A lassúbb tempójú mondókák, énekek ismételtetése, elősegíti a helyes artikulációt, a szavak szép, pontos kiejtését. A hangutánzó szavak énekelgetése elősegíti a magán- és mássalhangzók pontos képzését, kiejtését. Az énekes játékok sokféle alkalmat adnak a gyermekek szókincsének bővítésére.

A kisgyermeknevelő feladatai

- **A felhasznált zenei anyag igényes, életkornak megfelelő válogatása**

Mondókák, kiolvasók, ölbéli játékok

Az bölcsődei zenei nevelés során a gyermekek ismerjenek meg olyan ölbéli játékokat, amelyeket a felnőttekkel közösen játszhatnak. Pl. lovagoltató játék. Közben megérezhetik a zene lüktetését, ritmusát. A gyermekek számára talán a legkönnyebben tanulható zenei csemegék a mondókák. Kiválóan fejlesztik a gyermekek metrum érzékét és ritmikus, mozdulatait. A tanult kiolvasókat önállóan is alkalmazzák különböző játékhelyzetekben.

Népi gyermekdalok, énekes játékok

A népdalok éneklése, hallgatása, hagyományok megismerését, tovább élését segítik. Az énekes játékok közösséget, társas kapcsolatot igényelnek, ezért minden gyermeket arra ösztönzünk, hogy vegyen részt benne. Fontos, hogy a gyermekeknek az énekes játékokhoz megfelelő nagyságú tere legyen.

Komponált gyermekdalok, más népek gyermekdalai

A zenei nevelésünk során nagy szerepet kapnak a komponált gyermekdalok is, ezek kiválasztásánál nagy figyelmet fordítunk arra, hogy minőségileg megfelelő dalanyagot válasszunk.

Zenehallgatásra szánt dalok

A bölcsődei művészeti nevelésnek egyik meghatározó eszköze a zenehallgatás. A zenehallgatás anyagát egyrészt a magunk által előadott dalok, komponált műzene, altató dalok és klasszikus zene alkotja. Zenehallgatásra a nap több részében is sor kerülhet, a gyermekek élményei hatására, vagy tevékenysége közben.

A környezet hangjainak megfigyelése

A mindennapok során különböző tevékenységek közben játék, séta során megfigyeljük a csendet és a környezet hangjait és a dallamjátszó hangszerek hangszínét.

A zenélés

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek megismerkedhessenek különböző ritmus-hangszerekkel, népi hangszerekkel. Több alkalommal biztosítunk lehetőséget kipróbálásukra, használatukra. Barkácsolás közben magunk is készítünk ritmushangszereket (pl. kukoricával, búzával töltött csörgők). Ezeket felhasználjuk mondókázás során vagy ritmuszenekart alakítunk segítségükkel.

Ünnepekhez kapcsolódó dalok

Az ünnepek köszöntésére, megünneplésére alkalmas dalokhoz játékot, esztétikus, kifejező mozdulatokat találunk ki. Az ünnepi hangulat fokozására szánt dalok kiválasztásánál is elsődleges szempontunk a művészi értékek keresése.

- A zenei képességek fejlesztése

Az éneklési készség

A bölcsődés gyermekek esetében a kisgyermek utánzási vágyán alapul. Hallás után tanulják meg a dalokat. A hallásfejlesztés alapja a tiszta éneklés, ezért a kisgyermekekhez mérten kis hangterjedelmű dalokat éneklünk. megismertetjük a gyermekeket az együtt éneklés örömeivel. A gyermek minél tisztább éneklését a kisgyermeknevelő napközbeni énekelgetésével segítheti elő. Fontos feladatunk a gyermekek hangjának ápolása, védelme. A túleröltetés, a túl sok, túl hangos éneklés, a hideg levegőn való kiabálás károsítja a gyermekek hangját. Az éneklés közbeni helyes légzésre saját példánkkal igyekszünk megtanítani a gyermekeket.

A zenei hallásfejlesztés

Bölcsődei nevelésünk során az akusztikus hallásfejlesztés éppoly fontos, mint a belső hallás fejlesztése. Környezetünk számtalan érdekes hangot szolgáltat számunkra. Igyekszünk minden alkalmat megragadni a környezetünk hangjainak megfigyelésére.

Zenei hallásfejlesztésünk egyik fontos területe a magas és mély hangok érzékelése, felismerése, jelzése a térben. E kétfajta hang közti különbséget

sokféleképpen érzékeltetjük a gyermekekkel (beszédben, hangszeren, énekben stb.). A hangmagasságot játékosan próbáljuk érzékeltetni, s ebben nagy segítségünkre vannak a bábok (medve mély hangon beszél, a kisegér vékony, magas hangon).

Nagy hangsúlyt fektetünk fejlesztőmunkánkban a halk és hangos közti különbségtételre is. A gyermekeket egész nap hangok veszik körül, s ezeken a hangokon nagyon jól megfigyelhetők a halk és a hangos közti különbségek. (hangos a repülő, ha aránylag alacsonyan száll, halk az óra tikk-takkolása). Ezen különbségek tudatos megfigyeléséhez szintén sok játékos feladatot találunk ki.

A hangszín felismerésének lényege, hogy csak hallás után ismerjék fel a gyermekek a különböző hangokat. Megfigyelhetjük környezetünk jól ismert hangjait, zörejeit (pl. Konyhazene: üvegporhár, kanál, fedő stb.). Később letakarjuk ezeket a tárgyakat, s a vizualitás kizárásával kell felismerniük a hangokat, amiket hallanak. Megpróbáljuk felismertetni a ritmus-, és dallamjátszó hangszerek hangját is. Feladatunk még a hangforrás irányának meghatározása is.

A belső hallás fejlesztésének alapja a gyermekek zenei emlékezet. A zenei emlékezet kipróbálásának egyik módszere a dallamfelismerés dúdolásról vagy hangszerről. A különböző életkorú és zenei fejlettségű gyermekek szempontjából kedvezőnek tartjuk azt, ha az egész dalt eljátsszuk, eldúdoljuk.

- ***A ritmusérzék fejlesztése***

A gyermekek ritmusérzéke a gyakori, kellemes zenei tevékenységek során fejlődik.

Az egyenletes lüktetés a mondókák, dalok szabályosan ismétlődő súlya. Megéreztetésére sokféle ismétlődő, játékos mozdulatot találunk ki. A bölcsődés gyermekek esetében az ölbéli mondókák segítenek. Amikor a gyermekek mozgása már összerendezettebb, s mozgásukban képesek valamelyest egymáshoz alkalmazkodni, a járás is kiválóan alkalmas az egyenletes lüktetés megéreztetésére, s ezt segíthetjük tapssal, dobolással.

Zenehallgatás

A bölcsődei zenehallgatást a zenei ízlésformálás kezdetének tartjuk. Hangulat, alkalom szerint a nap bármely időpontjában megszólalhat egy-egy dal.

A zenehallgatásra szánt dalokat több alkalommal énekelgetjük, ám nem tanulásra szánjuk, sokkal inkább esztétikai élmény nyújtása a célunk.

12.5 VERS, MESE

A tevékenység célja

- A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése a versekkel, mesékkel, dramatikus játékokkal

A nyelvi képességek fejlesztésének leghatásosabb eszköze a mese, a vers, bábozás és a dramatikus játék. Ezeken keresztül a gyermekek elsajátítják a helyes kiejtést, a tiszta beszédhallást és a nyelvtanilag helyes beszédet. A mesékből, versekből sok új fogalmat ismernek meg. A bábjátékban, dramatikus játékban a gyermekek kibontakoztathatják a szabad önkifejezésüket. A dramatikus helyzetek lehetőséget adnak a társalgási kedv fokozására. Figyelembe vesszük, hogy van olyan gyermek bölcsődékben, aki hátrányos helyzetű családból kerül ki. Ezekben a családokban a mese egyetlen forrása a televízió, a videó, a számítógép. A választékos, szép beszéddel, és a mesemondással is a bölcsődében találkozhatnak először. Emiatt egyre nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk a beszéd fejlesztésére. Ezen belül nagy hangsúlyt fektetünk a beszédszervek ügyesítésére, a beszédértés fejlesztésére.

- Érzelmi, értelmi, esztétikai nevelés
A gyermekek érzelmi – értelmi – esztétikai fejlődésének elősegítése, pozitív személyiségjegyeinek megalapozása a mágikussággal, a csodákkal teli meseélmények segítségével és a versek zeneiségével, rímeinek csengésével.

A kisgyermeknevelő feladatai

- A felhasznált irodalmi anyagok igényes összeállítása (népi, klasszikus, kortárs)

Mondókák, dúdoló, kiszámoló

A mondóka a gyermek játékra hajló kedvéből fakad. A kisgyermek számára a bölcsődei élet az édesanyjától való elválással kezdődik. A nyugodt, szeretetteljes légkör biztosításának első mozzanata, ezen elválás nehézségeinek enyhítése. Ebben az időszakban különösen fontos a testi közelség. A szívből jövő dalokkal, ölbéli mondókákkal, lovagoltatókkal, ököltögetőkkel, cirógatókkal tudunk közel kerülni a gyermekekhez. Arról nem is beszélve, hogy a mondókázás lehetőséget teremt a kisgyermeknevelővel, és a társakkal való együttes játszásra, barátkozásra.

A vers

A versek főleg a játékokat pezsdítik fel. A gyermeki tevékenységek, rajzolás, udvari játék, évszakok változása, az állatok élete témák feldolgozása jó alkalmat teremthetnek a versmondogatásra. Minél természetesebb a helyzet, annál hatásosabb a vers. Pl. gólya megfigyelése – Hosszú lábú gólya bácsi... stb. A gyermekeket a vers ritmusossága ragadja meg. Számukra rövidebb, ritmikusabb

verseket tervezünk. Egy-egy verset meghallgatás céljából mondunk a gyermekeknek, ezzel formálva ízlésüket, a szép iránti érzéküket, igényüket. A mondóka és verskészletünk összeállításánál elsődleges forrásaink a magyar népi mondóka és versgyűjtemények, valamint a magyar írók és költők gyermekversei.

A mese

Kiemelkedően fontosnak tarjuk a mesélést, hiszen a gyermeki képzelet szárnyalásának két fő területe a játék és a mese. A gyermekek olyan világban élnek, amelyben vágyaik csak kis részben valósulnak meg. Vágyaikat próbálgatják, ám sokszor korlátokba ütköznek. A mesékben azonban nincsenek korlátok, a gyermeki vágyak megvalósulást nyernek. A mese ugyanúgy építkezik, ahogy a kisgyermek gondolkodik és érez. A meghallgatást igyekszünk igazi élménnyé tenni. (A kor pszichés fejlődéséhez igazodva a bölcsődében nem „csoportként” mozgatjuk a gyerekeket, hanem egyénileg. Egynek mesélünk aki az öünkben vagy mellettünk ül, mert szomorú vagy unatkozik. A többi kisgyermek szabadon tevékenykedik, akit érdekel mellénk ül.) A meséket úgy válogattuk össze, hogy megfeleljenek a gyermekek életkori sajátosságainak, világképüknek, szemléletmódjuknak, a gyermekek kívánságaihoz, vagy egy adott helyzethez (pl. ha a szekrényből előkerül a kiscsengő, elmeséljük A nyulacska csengettyűje című mesét.)

A mesék feloldják a gyermeki szorongást, fejlesztik a belső tulajdonságokat (pl. gyengébbek segítése, becsületesség, igazmondás stb.).

Természetesen elalvás előtt álomba ringató hangulatot teremtünk egy-egy szép mesével.

Az ünnepekre való készülődésnek fontos részei az odaillo versek és mesék.

A szülők figyelmét is felhívjuk a mesélés, a mondókázás, verselés fontosságára.

A kisgyermek szép iránti érdeklődésének felkeltése érdekében elengedhetetlennek tartjuk a könyvek megszeretését.

A bábozás

A bábozás a képzelet két sajátos területét: a játékot és a mesét egyesíti. A bábozás lehetőségeit igyekszünk teljes mértékben kihasználni. A kisgyermeknevelő bábjátéka igazi élmény, örömforrás a gyermekközösség számára. A bábok bármikor a gyermekek rendelkezésére állnak a nap folyamán. Játék közben is megelevenedhet egy-egy mese, vers, vagy éppen akkor kitalált, rögtönzött történet. A gyermekek számára ezek a lehetőségek nem csupán az anyanyelvi és az irodalmi nevelés szempontjából fontosak, hanem lélektani szerepük is van. A kisgyermek, amikor bábozik, azonosul a bábbal, oldódnak szorongásai, kivetíti az átélt sérelmeit.

12.6 ALKOTÓ TEVÉKENYSÉGEK

A tevékenység célja

- *Esztétikai nevelés*
A gyermekek élmény és fantázia világának gazdagítása, a gyermekek tér-forma és szín képzeteinek gazdagítása, a képi gondolkodás fejlesztése, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük kialakítása. Ennek érdekében az elkészült gyermekmunkákat először a folyosón elhelyezett nagyméretű, parafából készült falújságra tesszük ki, hogy a gyermekek és a felnőttek egyaránt gyönyörködhessenek bennük. Ezután a gyermekek rajztartó dobozába vagy otthonra kerülnek. A plasztikus munkák számára szintén a folyosón „kiállító padot” biztosítunk.
- *Manuális képességek fejlesztése*
Az eszközök, anyagok, a rajzolás, festés, gyurmázás technikai elemeinek és eljárásainak megismertetése, a kez ügyesség, a finommotorika, a szem-kéz koordináció fejlesztése.
- *A közösségi érzés erősítése*
Az alkotó tevékenységek utáni rendrakás, eszközök tisztítása, a közösségért végzett munka öröme, erősíti a közösséghez tartozást.
- *A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése a tevékenység közben*
Az alkotómunka az egész nap folyamán megjelenhet, és jó lehetőséget ad a társalgási kedv fokozására. A gyermekek gyakran fejezik ki szóban is, hogy mit készítenek. Az alkotó tevékenységek közben számtalan helyzet adódik népi mondókák, dalok ismétlésére, amely segíti a nyelvi képességek fejlesztését.
- *A környezet megóvására nevelés*
A mai kor gyermekei számára különösen fontos, hogy megtanulják megóvni környezetünket. Az alkotó-alakító tevékenységek során is felhívjuk figyelmüket a környezetvédelem fontosságára. Gyakran felhasználjuk a háztartásban hulladékként keletkező anyagokat pl. sajtos dobozokat, tojástartókat, műanyag flakonokat stb.

A kisgyermeknevelő feladatai

A gyermeki alkotó-alakító tevékenység feltételeinek megteremtése

-A megfelelő hely kialakítása

Az alkotó-alakító tevékenységekhez olyan hely biztosítása a feladatunk, ahol a gyermekek nyugodtan, elmélyülten tevékenykedhetnek, nem zavarják őket a mozgalmas játékokat játszó gyermekek. Az alkotó tevékenységekhez szükséges

eszközök elhelyezése a munkaasztalok közelében történik, nyitott polcokon, a gyermekek számára elérhető magasságban (ceruza, gyurma, terítő, lapok, rajzgyűjtő mappák).

-A megfelelő légkör megteremtése

Az alkotó tevékenységekhez olyan légkör szükséges, amelyben a gyermekek szívesen kapcsolódnak be az alkotó munkába. Feladatunk olyan helyzeteket és hangulatot teremteni, amelyben a gyermekek szabadon tevékenykedhetnek, természetes módon segítséget kérhetnek, ha nem boldogulnak, az elrontott sikertelen próbálkozásait bátran javíthatják.

-Elegendő idő biztosítása

Az alkotó-alakító tevékenységekhez elegendő időt biztosítunk, hogy a gyermekek lehetőleg addig alkossanak, ameddig a kedvük tarja.

-Megfelelő eszközök biztosítása

Az alkotó tevékenységhez méretben, minőségben, darabszámban megfelelő eszközök szükségesek. Az eszközök kiválasztásánál a praktikum, a célszerűség és az esztétikum dominál. A készen vásárolt eszközökön kívül mindig a gyermekek rendelkezésére bocsájtunk különböző kreatív alkotást segítő tárgyakat (fonalakat, tojástartókat, sajtos fadobozokat, természetes anyagokat, pl. faágak, termések). Fontos feladat az eszközök biztonságos használatának megtanítása, a balesetveszély elkerülése miatt. Az eszközök használatát külön odafigyeléssel kell megtanítanunk, ha a gyermekek már megtanultak egy folyamatot, lehetőleg minél több gyakorlási időt biztosítunk a számukra. A sok gyakorlási lehetőség hatására megfelelő jártasságra tesznek szert az eszközök használatában.

-A tervezhető alkotó-alakító tevékenységek tartalmának kiválasztása

Az alkotó-alakító tevékenységek esetében fontos szempont, hogy legyen egy élményalap, amit vizuálisan részletesen megfigyeltünk (pl. az őszi fák, növények). Ezután hagyunk egy kis időt a gyermekek számára a képi feldolgozásra.

-Képalakítás

- Firkálgatás, rajzolás különböző felületekre, pl. papírra ceruzával, zsírkrétával, bottal és ujjal homokba, hóba, gyurmába stb.
- Rajzolás a betonra krétával, cserépdarabbal.
- Felületfestés
- Ujjfestés
- Tépés, ragasztás

-Plasztikai munkák

- Gyurma, agyag, lisztgyurma, homok, hó, papír alakítása.
- Gyurkálgatás, formálás.
- Hóból hógolyó, hóember készítése.
- Homok formálása.
- Nyáron a homokozóban sározás.

-Origami

- A papír gyűrögetése, tulajdonságainak, alakíthatóságának felfedezése.

-Építés, barkácsolás

- Nagy terek alakítása, átrendezése bútorok, nagyméretű textíliák felhasználásával.
- Homokból, hóból építés az udvaron.
- Építés kockákból, DUPLO, LEGO elemekből.
- Barkácsolás termékekből, természetes anyagokból.

-Különleges technikák, eljárások

- Festékfolyatás, paca alkotása, asszociációs játék.
- Festés szivaccsal.

12.7 EGYÉB TEVÉKENYSÉGEK

Olyan tevékenységek, amelyek a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodásához kapcsolódnak (pl. babafürdetés, őszi falevelek, termések gyűjtése, viráglocsolás, stb.). A kisgyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, bármikor kiléphetnek a tevékenységekből érdeklődésük, aktivitásuk szerint. Ezek a tevékenységek örömforrásként szolgálnak az „én-tudat” fejlesztésére, az „én csinálom” élményének, a közös munkálkodásnak, tevékenységnek eredményeként a „mi-tudat” erősítéseként. Az egyéb tevékenységek bővítik ismereteiket, fejlesztik ügyességüket, gondolkodásukat, ok-okozati összefüggések megláttatását.

13 ÜNNEPEK

Az intézményi közösségi nevelésben fontos szerepe van az ünnepeknek, hagyományoknak. A közös élmény, a készülődés, ráhangolódás, visszaemlékezés erősíti az összetartozást, egymásra figyelmet, ezáltal új élményekkel, érzelmekkel, ismeretekkel gazdagodnak: születésnap, névnap, Mikulás nap, Karácsony, Farsang, Húsvét, Anyák napja, Gyermeknap, családi napok.

Az ünnepek szervezésénél prioritás a család elsődlegességének elve és kompetenciájuk tisztelete!

14 A MINI BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SAJÁTOS FELTÉTELEI

14.1 A „SAJÁT KISGYERMEKNEVELŐ” RENDSZER

A „saját kisgyermeknevelő” rendszer a személyi állandóság, a stabilitás elvén nyugszik.

A mini bölcsőde kisgyermeknevelője szaktudásával, nevelői attitűdjével, teljes személyiségével mintát jelent a gyermekek és a családok számára egyaránt.

Ő felel a rá bízott gyermekekért, figyelemmel kísérve egyéni igényeket, fejlettségi szintjüket, fejlődési folyamatukat, ő segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Szakszerű felelősséggel vezeti a szakmai dokumentációkat.

14.2 GYERMEKCSOPORT SZERVEZÉSE

Mini bölcsődében a gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott. Eszerint: Egy mini bölcsődében legfeljebb 7 gyermek nevelhető, gondozható.

Ha a mini bölcsődében valamennyi gyermek betöltötte a 2. életévét, abban az esetben a csoport létszáma 8 fő lehet.

Ha sajátos nevelési igényű gyermeket is ellátnak, akkor a csoport létszáma legfeljebb 6 fő lehet.

Ha 2 vagy 3 sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, akkor a csoportlétszám legfeljebb 3 fő lehet.

A gyermek mini bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával a körzeti védőnő, a házi gyermekorvos vagy a háziorvos, a család- és gyermekjóléti szolgálat és a gyámhatóság is kezdeményezheti.

Ha a bölcsődei nevelési év közben a gyermek veszélyeztetettsége miatt kerül sor a gyermek felvételére, akkor a rendeletben meghatározott csoportlétszám legfeljebb a bölcsődei nevelési év végéig lehet több 1 fővel.

14.3 NAPIREND

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt és folyamatos gondozás feltételeit biztosítja. Megteremti a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét.

A nevelés - gondozás folyamatában az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, játék, alvás) a gyermekek jó közérzetét is megteremtik.

Az optimális napirenden belül az egyes gyermekek igényeit a kisgyermeknevelő úgy tudja kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető a rendszer, a gyermekek tájékozódhatnak a várható eseményekről, miközben kiiktatódik a várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalalmát is biztosítja.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják az évszakok, a csoportlétszám és egyéb tényezők (pl.: bölcsőde nyitása, zárása) is.

Kialakításának további feltételei a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a dolgozók összehangolt munkája, a gyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi. Fontos a tevékenységek közötti belső arányok kialakítása, és az hogy a napirendet a gyermekcsoport kisgyermeknevelője alakítsa ki.

Napirend kialakításánál szem előtt kell tartani, hogy a legtöbb időt a játékra fordítsák, figyelembe véve a játékba integrált tevékenységekkel elsajátítható ismereteket. A csoport kisgyermeknevelője maga dönthet arról, hogy egy-egy napon mely tevékenység kap nagyobb hangsúlyt.

Napirend igazodik:

- a gyermekcsoport életkori összetételéhez,
- fejlettségéhez,
- szükségleteihez,
- befolyásolják az évszakok, az időjárás,
- a gyermek otthoni életének, életritmusának figyelembe vétele.

Mini bölcsődék általános napirendje

IDŐPONT	TEVÉKENYSÉG
8:00-8:15	Érkező gyermekek fogadása, a szülőktől tájékozódás a gyermek aktuális állapotáról. Nyugodt szabad játéktevékenység biztosítása.
8:15-8:45	Reggeli előtt szükség szerinti WC használat, pelenkázás, kézmosás, reggeliztetés.
8:45-10:00	Szabad játéktevékenység biztosítása a csoportszobában. Fejlesztő hatású tevékenységek felkínálása a gyermekeknek. Tízórai
10:15-11:30	Mosdóhasználat, udvarra készülődés, öltöztetés, udvari játék, levegőzés
11:30-12:00	Udvarról való bejövetel, pelenkázás, WC használat, mosdóhasználat, előkészületek az ebédhez, ebédeltetés,
12:30	Készülődés a délutáni pihenéshez, elalvás előtti mese, altatás, pihenés
15:00-	Ébredés, pelenkázás, WC használat, mosdóhasználat, előkészületek az uzsonnához, uzsonna
15:30-16:00	Szabad játéktevékenység a csoportban, jó idő esetén az udvaron. Folyamatos átadás. A szülők tájékoztatása a gyermekükkel kapcsolatos tudnivalókról.

15 A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI A BÖLCSŐDÉS KOR VÉGÉRE

Az egyes gyermekek között teljesen egészséges fejlődés esetén sem látunk azonosságot, hisz a pszicho-szomatikus fejlődésben és a fejlettségi szintben jelentős egyéni különbségeket mutatnak.

Egy-egy korosztályban azonban általában megfigyelhetők bizonyos életkori sajátosságok, amelyek az adott populáció többségét jellemzik. Ha ezeket nem kezeljük merev kategóriákként, akkor segíthetnek a fejlettségi szint megítélésében.

Bölcsődés kor végére:

- Sok területen önálló a gyermek: egyedül vagy kis segítséggel étkezik, öltözködik, tisztálkodik.
- Nemcsak felnőtt társaságában érzi jól magát, szívesen játszik társaival is.

- Jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent számára nehézséget.
- Környezete iránt nyitott, érdeklődő, szívesen vesz részt közös tevékenységekben.
- Ruhadarabjaikat megnevezik, kis segítséggel le és felveszik.
- Segítséggel kezet mosnak, szobatiszták.
- Önállóan étkeznek.
- Ismerik testrészeiket, megnevezik azokat.
- Biztonsággal járnak, futnak, szívesen mozognak, guggolnak, ugrálnak, tornáznak.
- Finommozgásaik folyamatosan fejlődnek, képesek apróbb játékokkal játszani.
- Próbálkoznak a ceruzafogással, rajzolással, festéssel, szívesen gyurmáznak.
- Beszédfejlődésük eltérő szinten van, de képesek kommunikálni a felnőttekkel és társaikkal.
- Ismerik a legfontosabb megszólítási szabályokat, köszönnek, helyesen alkalmazzák a kérem - köszönöm kifejezéseket.
- Rövid verseket, mondókákat, dalokat felidéznek.
- Rövid mesét végig hallgatnak.
- Ismerik a nevüket.
- Könyvnezegetés közben felismerik a látottakat.
- Játéktevékenységekben képesek együttműködésre társaikkal és a felnőttekkel.
- Megjelenik az aktív társas viselkedés első formája az összedolgozás.
- Az összedolgozás során kialakulhat a munkamegosztás, így lehetőségük lesz kisebb szerepjátékok eljátszására. Ez jó alap az óvodai szerepjátékok kibontakozásához.

16 A CSALÁDOK TÁMOGATÁSÁNAK MÓDSZEREI ÉS LEHETŐSÉGEI

A mini bölcsődei nevelés a családi nevelésre épül, együttesen szolgálja a gyermek nevelését, fejlődését, melynek alapfeltétele a konstruktív együttműködés. A tájékoztatásnak, a kapcsolattartásnak több módját, formáját szükséges minél többet alkalmazni az együttes nevelés érdekében.

16.1 A CSALÁDLÁTOGATÁS

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése.

Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerül sor.

A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta.

A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek. Megbeszélhetik az étkezéssel, alvással, szobatisztasággal kapcsolatos kérdéseket, problémákat,

16.2 BESZOKTATÁS (ADAPTÁCIÓ) – SZÜLŐVEL TÖRTÉNŐ FOKOZATOS BESZOKTATÁS

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást.

A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

A beszoktatás ideje két hét.-A beszoktatást a gyermek saját kisgyermeknevelője végzi és egy nap egy kisgyermek beszoktatása történik.

Az első héten a gyermekek a környezettel és a személyekkel ismerkednek.

A gyermek szükségleteinek bölcsődében történő kielégítését az édesanya végzi.

Ebben az időszakban a kisgyermeknevelő megfigyelő, érdeklődő, figyelmezteti a gyermek reakcióit.

Fokozatosan átveszi az édesanyától a gondozási feladatokat az első hét végére.

/Az édesanya jelenlétében/

A második héttől az édesanya egyre kevesebb időt tölt a bölcsődében.

Néhány nap múlva megkéri az édesanyát, hogy menjen ki mosdóba például, de szóljon a kisgyermeknek és azt is mondja meg, hogy visszajön.

Ezek a távollétek egyre hosszabbak lesznek és a második hét végére a gyermek egész napját a bölcsődében tölti.

16.3 NAPI KAPCSOLATTARTÁS

A reggeli átvételnél a kisgyermeknevelő érdeklődik a gyermekkel történt előző napi eseményekről, a délután pedig a kisgyereknevelő tájékoztatja a szülőket az aznapi bölcsődei történésekről

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

16.4 EGYÉNI BESZÉLGETÉS

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, tanácsadást, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgálja. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a főigazgató, vagy más szakember. Erre az egyéni beszélgetésre fogadó óra keretében kerül sor. Ezek a találkozások alkalmat adnak a gyermek minél mélyebb megismerésére, az együttműködés elmélyítésére.

16.5 A SZÜLŐCSOPORTOS BESZÉLGETÉSEK

Ezek tulajdonképpen tematikus beszélgetések a csoport kisgyermeknevelőjének vezetésével, a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató nevelési témáról.

A kisgyermeknevelő tájékoztatást ad a nevelési módszerekről, a gyermekek játéktevékenységéről. Itt van lehetőség megbeszélni az együttnevelés módszereit, egymás meghallgatására, azonos problémák megosztására is lehetőség nyílik. Megbeszélhetik, hogyan tudnak közösen megvalósítani egy-egy önállósodási lépést.

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról.

A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkal kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok tovább gondolására, ezáltal a saját viselkedésrepertoár bővítésére.

A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

16.6 SZÜLŐI ÉRTEKEZLET

A szülői értekezlet a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések meghozatalának fóruma. Egy nevelési éven belül három alkalommal tervezünk tartani szülői értekezletet (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

Az első szülői értekezletet az intézmény vezetője kezdi meg, bemutatja a bölcsőde intézményt, majd tájékoztatja a szülőket a beiratkozás menetéről, milyen papírokat kell beszerezniük ahhoz, hogy a gyermekük felvétele megtörténjen. A szülők tájékoztatást kapnak a házirendről. A bölcsődei életről, napirendjéről, a beszoktatás menetéről a kisgyermeknevelő adnak tájékoztatást.

16.7 INDIREKT KAPCSOLATTARTÁSI FORMÁK

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási módokat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az információszerzésre.

17 A MINI BÖLCSŐDE KAPCSOLATRENDSZERE

Kapcsolat a családokkal

A bölcsődei ellátás a családi nevelésre épül, alapelv a családi nevelés elsődlegességének tiszteletben tartása. A kisgyermek optimális fejlődését segíti, ha a családi nevelés és az intézményi nevelés közelít egymáshoz. A családdal történő találkozások jó lehetőséget adnak a szakembernek arra, hogy ismereteket szerezzen a család működéséről, a kisgyermekről való gondolkodásáról, a család helyzetéről. A célirányos megfigyelések és beszélgetések segítenek feltérképezni a család erősségeit és azokat a kockázati tényezőket, amelyek negatív irányban befolyásolhatják a gyermek fejlődését. Ezen ismeretek birtokában a kisgyermeknevelő tudatosan választhatja meg azokat a lehetőségeket, módszereket, melyekkel erősítheti a családok működését. A kapcsolatépítés, a bizalom megalapozása szempontjából fontos lépése, az első találkozás alkalmá, a családlátogatás és a beszoktatás folyamata. A napi találkozások, egyéni beszélgetések, közös ünnepek, nyílt napok, a kapcsolat elmélyítését biztosítják. A mini bölcsődében a családlátogatás, a beszoktatás, az egyéni beszélgetések levezetése a kisgyermeknevelő feladata. A napi találkozásokhoz kapcsolódó információ adása a bölcsődei dajka feladata abban az esetben, ha a kisgyermeknevelő nincs jelen. A dajka a családoknak szervezett közös programokban is aktívan részt vesz.

Bölcsőde és óvoda kapcsolata

Intézményünk típusát tekintve többcélú intézmény, melyben óvoda és mini bölcsőde él egymás mellett békés szimbiózisban.

A két intézmény között fontos olyan tartalmas kapcsolat kialakítása, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését, ezáltal a gyermekek számára az átmenet is zökkenőmentesebbé válhat.

A kölcsönös látogatások, a gyermekek tevékenységeinek megfigyelése, a két intézmény egymáshoz való közelítése lehetővé teszi a bölcsődei nevelésre-gondozásra épülő óvodai nevelést.

A bölcsőde kapcsolata a bölcsődei hálózaton belül:

A mini bölcsőde szakmai támogatását és módszertani ellenőrzését a Magyar Bölcsődék Egyesülete mint módszertani szervezet végzi, bázis bölcsődei és módszertani tanácsadói keresztül. A terület módszertani tanácsadójával a szakmai vezető aktív kapcsolatban áll.

Kapcsolat a háziorvossal és a védőnővel

A háziorvos és a védőnő segítségével kerül összeállításra a mini bölcsőde alap gyógyszerkészlete. A gyermek egészségügyi törzslapjának vezetésében a gyermek védőnőjének, gyermekorvosának közreműködését kell kérni.

Sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek mini bölcsődében történő nevelésének, gondozásának megkezdését követő legalább három

hónap elteltével orvosa, gyógypedagógusa, kisgyermeknevelője véleménye alapján az intézmény vezetője és a szülők közösen döntenek a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

Egyéb kapcsolatok

A kompetenciahatárok betartásával konstruktív együttműködő kapcsolatok kiépítése és fenntartása azokkal a szakmai és szakmaközi intézményekkel, szervekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülnek, kerülhetnek:

- Családsegítő és Gyermejkölési Szolgálat
- Gyámhatóság
- Pedagógiai Szakszolgálat
- Szakértői Bizottság

18 ÉLELMEZÉS

A kisgyermek ételmezése során a korszerű táplálkozási elveket, jogszabályi előírásokat figyelembe véve fontos, hogy a kisgyermek számára a táplálék:

- mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű,
- a higiénés követelményeknek megfelelő,
- megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített,
- élvezhető legyen.

Az étkezést az óvoda épületében levő főzőkonyháról biztosítjuk.

19 AZ ELLÁTÁS RÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

Fontos a szükséges információk eljuttatása az ellátásunkat igénylő családokhoz, melynek módjai:

- Tájékoztatás intézményen belül, és intézményen kívül hirdetményekben, szórólapokon, helyi újságban, facebook portálokon.
- a Kisoroszi Önkormányzat honlapján.

20 DOKUMENTÁCIÓ A MINI BÖLCSŐDÉBEN

20.1 A KISGYERMEKNEVELŐ ÁLTAL VEZETETT DOKUMENTÁCIÓ

20.1.1 A kisgyermeknevelő szakmai dokumentációs kötelezettsége: A MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ A KISGYERMEKEKRŐL VEZETETT SZAKMAI DOKUMENTÁCIÓ VEZETÉSÉRŐL BÖLCSŐDÉK, MINI BÖLCSŐDÉK RÉSZÉRE 2019. alapján kell rögzíteni.

- **-Gyermek egészségügyi törzslapja:** tartalmazza a gyermek személyes adatait, a közösségbe kerülését megelőző anamnézist, felvételi státusát, a gyermek pszichoszomatikus fejlődését. Ezen a személyes adatokat a bölcsőde vezetője rögzíti a beiratkozás alakalmával, az anamnézishez szükséges adatokat az egészségügyi kis könyv és a szülő elmondása alapján tölti ki.
- **-A családi füzet** család és bölcsőde kapcsolattartásának rendszeres írásos formája. A szülőket tájékoztatja a gyermek közösségi életének történéseiről, fejlődéséről. Igazából nem egyirányú bejegyzések adják igazi tartalmát, mert a szülő válaszára előnyomtatott részen örömmel informálják a kisgyermeknevelőt a szülők a gyermekek otthoni életének történéseiről.
- **-Csoport napló:** a gyermekcsoport napi életének fő történéseit rögzíti, tartalmazza a hiányzók nevét, az aktuális eseményeket a gyermekcsoportban, minden olyan történést, ami az egyes gyermek, vagy a csoport életét befolyásolta.
- **-Nyilvántartás az ellátási napokról** –jelenlét kimutatás 328/2011 (XII.29.) Kormányrendelet 2. sz. melléklete alapján
- **-Fejlődési napló:** a gyermek fejlődésének rendszeres időnkénti összefoglalása: 1 éves kor alatt havonta, 1 éves kor után 3 havonta történik.
- **-Kisgyermeknevelői jellemzés a szakértői és egyéb szakvizsgálatokhoz.**
- **-Egyéb:** szülőcsoportos beszélgetések dokumentálása (jegyzőkönyv)

20.1.2 A főigazgató által vezetett dokumentáció

- -Munkaköri leírások nyilvántartása
- -Munkavállalói egészségügyi kis könyv nyilvántartása
- -Szabadság terv
- -Személyes gondoskodást végző személyek továbbképzési terve
- -Kis-és nagy értékű eszközök nyilvántartása (leltár)
- -Gyermekek személyi anyagai
- -Bölcsődei felvételi és előjegyzési napló
- -NRSZH TEVADMIN napi jelentés

- -Főigazgatói éves beszámoló a fenntartó felé
- -Szakmai program
- -Házirend
- -Dolgozók szabadságának nyilvántartása
- -Dolgozók jelenléti íve
- -Szülői értekezlet dokumentálása (jegyzőkönyv)

21 ÉRDEKVÉDELEM

A gyermek joga, hogy

- emberi méltóságát tiszteletben tartásák,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozásban, nevelésben
- részesüljön,
- segítséget kapjon a saját családjában való nevelkedéséhez, személyiségének kibontakozásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához,
- sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges
- ellátásban részesüljön,
- a bántalmazással, az elhanyagolással szemben védelmet és biztonságos ellátást kapjon.

A szülő joga, hogy

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke gondozását, nevelését bízta,
- megismerhesse a gyermekcsoport életét,
- megismerje a gondozási, nevelési elveket, bölcsődének szakmai programját, házirendjét,
- tanácsot, tájékoztatást kapjon a kisgyermeknevelőtől,
- a mini bölcsőde működését illetően véleményt mondjon, és javaslatot tehesen.
- a mini bölcsőde nyitott rendezvényein részt vegyen.

A szülő kötelessége, hogy

- figyelemmel kísérje gyermeke fejlődését.
- rendszeres kapcsolatot tartson a gyermekével foglalkozó kisgyermeknevelővel.
- elősegítse gyermekének a közösségbe történő beilleszkedését a bölcsődei, a közösségi élet magatartási szabályainak elsajátítását.
- a gyermekével kapcsolatos körülményről, eseményről, a családi életét befolyásoló változásról a főigazgatót, gyermeke kisgyermeknevelőjét tájékoztassa.
- tartsa tiszteletben a bölcsőde dolgozóinak emberi méltóságát és jogait.
- tudomásul vegye a kisgyermeknevelő, valamint az ő munkáját segítő alkalmazottak a nevelői-gondozói munka, illetve a gyermekekkel összefüggő tevékenysége során büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személyeknek számítanak.

- időjárásnak, és gyermeke tevékenységének megfelelő kényelmes, tiszta, rendezett ruházatáról gondoskodjon gyermeke számára, melyet kérünk jellel ellátni.
- a szülők által biztosított felszerelések: pelenka, bőrpoló krém, eldobható nedves törülköző, váltócipő (papucsot és mamuszt a balesetek elkerülése érdekében nem szabad hordani), az évszaknak megfelelő váltóruha, optimális mennyiségben álljanak rendelkezésre. A felsorolt eszközök, textíliák javítása, tisztán tartása, cseréje a szülő kötelessége.
- a gyermeket tisztán, ápoltnak kell a bölcsődébe járatni. Ha ez nem valósul meg, az veszélyezteti a gyermek egészséges fejlődését. Erre felhívjuk a szülő figyelmét, s ha nem történik változás, abban az esetben a gyermekjóléti szolgálatnak kell jeleznünk.
- az intézményi adatszolgáltatáskor a szükséges adatokat megadja.
- az intézmény házirendjét betartsa.
- a kialakított napirendhez alkalmazkodjon.
- a megállapított étkezési térítési díjat minden hónapban befizesse.

A kisgyermeknevelő jogai, hogy

- személyét, mint az intézményi közösség tagját megbecsüljék, emberi méltóságát és személyiségi jogait tiszteletben tartásák, nevelői, gondozói tevékenységét értékeljék és elismerjék.
- a szakmai program alapján az ismereteket, a nevelés módszereit megválassza.

A kisgyermeknevelő kötelessége

A kisgyermeknevelő alapvető feladata a rábízott gyermekek gondozása, nevelése.

Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy

- nevelő és gondozó munkája során gondoskodják a gyermek személyiségének fejlődéséről,
- tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességei, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint működjön együtt gyógypedagógussal vagy a fejlesztést segítő más szakemberekkel,
- a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű gyermek felzárkózását elősegítse,
- mozdítsa elő a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartására,

- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket,
- a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a gyermek fejlődésének nyomon követéséről, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, a gyermek fejlődését/fejlesztését érintő lehetőségekről,
- a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával,
- a gyermekek és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon.

Panaszjog

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 36. § (1) bekezdése alapján a jogosult törvényes képviselője a házirendben foglaltak szerint panasszal fordulhat az adott bölcsőde kisgyermeknevelőjéhez, vagy a főigazgatóhoz.

Panasszal lehet élni:

- az intézményi jogviszony megsértése, különösen a személyiségi jogainak kapcsolattartásának sérelme, továbbá az intézmény dolgozóinak szakmai titoktartási és vagyonvédelmi kötelezettségei megszegése esetén, vagy,
- az ellátás körülményeit érintő kifogások orvoslása érdekében,

A gyermekjogi képviselő tevékenységéről, hatásköréről, az általa nyújtható segítségadás lehetőségéről, elérhetőségéről szóló írásos tájékoztatót a tájékoztató faliújságra kell kifüggeszteni. Ezzel kapcsolatban a vezető kérésre szóbeli tájékoztatást is nyújt.

22 A MINI BÖLCSŐDE EGÉSZSÉG-, BALESET-, ÉS MUNKAVÉDELEMSEL KAPCSOLATOS SZABÁLYAI

Közvetlen prevenció

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermekfogszakorvos stb.

Gyógyszeradás, elsősegély

- Lázás, hurutos, antibiotikumokkal kezelt, beteg gyerek nem jöhet az intézménybe
- Egyes nem fertőző (allergia, anyagcsere, stb.) betegségben szenvedő gyerekeknek, ha szükséges a háziorvosa által előírt gyógyszerét beadhatják a bölcsődében.
- Sürgős esetben csak láz- és fájdalomcsillapítót kap a gyermek.
- A szülőknek írásban kell nyilatkozniuk a gyógyszereszedéssel kapcsolatos valamennyi kérdésben (milyen gyógyszert kaphat a gyerek, milyen gyógyszert kapott a gyerek (üzenőfüzet)
- Minden mini bölcsődében kell lenni mentődoboznak. A szabvány mentődobozt – MSZ 13553- hozzáférhető helyen kell tárolni.
- Az orvos állítja össze a mini bölcsőde gyógyszerkészletét, melyben kell hogy szerepeljenek:
 - o lázcsillapítók (kúp, tablettá, szirup)
 - o görcsoldók (kúp és tablettá)
 - o allergia elleni szerek (tablettá, szirup, kenőcs)

23 ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT

A Fekete István Mesesziget Óvoda, Mini Bölcsőde és Konyha többcélú intézmény Mini Bölcsődei Szakmai Programját készítette: az intézmény főigazgatója és vezető kisgyermeknevelője.

Kisoroszi, 2026. február. 18



Vass-Bartl Éva

Vezető kisgyermeknevelő



Gyuriss Zsuzsanna Magdolna

Főigazgató

A Fekete István Mesesziget Óvoda, Mini Bölcsőde és Konyha többcélú intézmény Mini Bölcsődei Szakmai Programját Kisoroszi Község Önkormányzatának Képviselő-Testülete 4/2026 (02.18) számú határozatával hagyta jóvá.

Kisoroszi, 2026. február. 18



Molnár Csaba

Polgármester



**Kisoroszi Község Önkormányzatának
Képviselő-testülete**

2024 Kisoroszi, Széchenyi út 93.
Tel: +36(26)392 015

E-mail: polgarmester@kisoroszi.hu , hivatal@kisoroszi.hu
Honlap: www.kisoroszi.hu



K I V O N A T

Kisoroszi Község Önkormányzat Képviselő-testülete
2026. február hó 18. napján megtartott nyílt ülésének jegyzőkönyvéből

4/2026. (02.18.) Kt. határozata

Kisoroszi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Fekete István Mesesziget Óvoda, Mini Bölcsőde és Konyha Mini Bölcsődéjének 2026. évi Szakmai Program módosítását jóváhagyja.

A Képviselő-testület felkéri a Polgármestert és a Főigazgatót a határozat végrehajtására.

Határidő: azonnal
Felelős: Polgármester, Főigazgató

Molnár Csaba sk.
polgármester

Miklós Melinda sk.
jegyző

Kivonat hitelélül:
2026. február 24.



23 FÜGGELÉKEK

- 1.számú melléklet: Megállapodás
2. számú melléklet: Személyes térítési díj megállapodás
- 3.számú melléklet: Évszakokra lebontott tevékenységek

1. számú melléklet

MEGÁLLAPODÁS

mely létrejött egyrészről a Fekete István Mesesziget Óvoda, Mini Bölcsőde és Konyha többcélú intézményhez tartozó 2024. Kisoroszi Kossuth Lajos utca 17. szám alatt működő Mini Bölcsőde, mint a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmény, Képviselője: Gyuriss Zsuzsanna főigazgató és a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

A szülő (törvényes képviselő) adatai:

Név:.....

Születési név:.....

Anyja neve:.....

Lakcíme:.....

A gyermek adatai:

Név:.....

Születési hely, idő:.....

Anyja neve:.....

Lakcím:.....

TAJ szám:.....

A bölcsődei ellátás kezdő időpontja: _____

Tartama: határozatlan.

A mini bölcsődei ellátás keretében az intézmény biztosítja a gyermek számára:

- a szakszerű gondozást, nevelést, testi- lelki szükségletek kielégítését, fejlődését és a szocializáció segítségét,
- napi négyeszeri étkezést,
- fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezetet,
- egészségvédelmet, egészségnevelést, kulturhigiénés szokások kialakulásának segítségét,
- állandóságot, egyéni bánásmódot,

- megfelelő időt a szabadban való tartózkodásra,
- az önálló játéktevékenység támogatását, a gyermek fejlettségének megfelelő képességfejlesztést,
- sajátos nevelési igényű, különleges bánásmódot igénylő gyermek fejlesztését,
- személyes higiéne feltételeinek biztosítását,
- korcsoportnak megfelelő játékeszközöket, óvodai életre való felkészítést.

A mini bölcsőde a szülő számára biztosítja:

- a házirend, szakmai program, nevelési-gondozási alapelvek megismerését,
- adaptációhoz (beszoktatáshoz) szükséges időt, feltételeket,
- tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről,
- rendszeres betekintést a gondozónő által vezetett egyéni dokumentációba (üzenőfüzet),
- szülői értekezletet, egyéni beszélgetést (kisgyermeknevelővel, főigazgatóval)
- nyílt napon való együttműködést,
- tájékoztatók, étredek megismertetését,

Az ellátást igénylő tudomásul veszi, hogy az intézményben napi térítési díjat fizet, melyről az ellátást igénylő írásbeli tájékoztatást kap.

A térítési díjat előre, a tárgyhónap 10-ig kell az ellátást nyújtó bölcsődének megfizetni.

Amennyiben az ellátást igénylő a térítési díjfizetés kötelezettségének nem tesz eleget, a bölcsőde követelését elküldi a fenntartónak, aki a Polgári Törvénykönyv szerint behajtja a hátralékot. A hátralék keletkezés miatt nem szűnik meg a gyermek bölcsődei jogviszonya, Hátralék keletkezésénél a 328/ 2011 (XII.29.) kormányrendelet értelmében, amely a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról szól a gyermek számára ingyenes étkeztetés igényelhető.

A gyermekétkeztetés során normatív kedvezményre jogosult a Gyvt. 151. § (5) alapján a szülő/törvényes képviselő, ha az alábbi jogcímek alapján nyilatkozatot nyújt be:

- ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül
- ha a gyermek tartósan beteg vagy fogyatékos,
- ha a gyermek olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- ha a gyermek olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- ha a gyermek olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjárulékkel csökkentett összegének 130%-át,
- ha a gyermeket nevelésbe vették.

Az intézményi személyi térítési díj az alábbiakból tevődik össze:

gyermek gondozási díja: 3000 Ft/ nap

gyermekétkeztetési díja: 830 Ft/ nap

A kedvezmények jóváírására a kérelem leadását követő naptól van lehetőség.

A szülő tudomásul veszi, hogy a bölcsődei ellátás megszűnik:

- az ellátást igénylő bejelentése alapján,
- ha a gyermek a jogszabályban meghatározott életkort betöltötte,
- meg kell szüntetni annak a gyermeknek az ellátását, aki az orvosi szakvélemény szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható,

(15/1998./IV.30./ NM rendelet43.§./3/bek.)

A főigazgató tájékoztatja továbbá az ellátást igénylőt az alábbiakról:

- az ellátás tartama és feltételei:

Bölcsődébe a gyermek **húszhetes korától** felvehető ha a harmadik életévét

- január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,

- szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, **ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik** arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.
- Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.
- A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

Az ellátást igénylő a Gyvt. 33. § szerint tájékoztatást kapott:

- az intézmény által vezetett, gyermekre vonatkozó dokumentációról: üzenőfüzet, egészségügyi törzslap, adatlap;
 - az érték- és vagyonmegőrzés módjáról: a gyermekeknek zárható szekrénye van, a bölcsődébe behozott játéktárgyakért, ékszerekért felelősséget a bölcsőde nem vállal;
 - az intézmény házirendjéről: a melléklet szerint;
 - adatszolgáltatásról: köteles az intézményi nyilvántartáshoz adatokat szolgáltatni,
 - nyilatkozási kötelezettségről: a jogosultsági feltételekben, valamint a személyazonosító adatokban
- történő változásokról, melyet 15 napon belül a főigazgatóval tudat.
- a panaszjog gyakorlásának módjáról a jelen Megállapodásban foglalt – az Intézmény részéről fennálló – kötelezettségek elmulasztása esetén a panaszával a főigazgatóhoz (Gyuriss Zsuzsanna, telefonszám: 0626/392-077, email: minibolcsode@kisoroszi.hu) továbbá a pest megye gyermekjogi képviselőjéhez (elérhetősége kifüggesztve a mini bölcsődében)
 - TAJ alapú elektronikus nyilvántartás működik a bölcsődében a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal felé, melyről a szülő tájékoztatva van. (TAJ szám alapján vannak a gyermekek nyilvántartva a rendszerben, napi jelentési kötelezettségünk van a gyermekekről.)

Az ellátást igénylő tájékoztatásban részesült, a Házirend egy példányát átvette, az abban foglaltakat tudomásul vette, vállalta a betartásukat.

A Házirend az ellátást igénylőre és hozzátartozókra egyaránt vonatkozik.

Az ellátást igénylő nyilatkozik arról, hogy a felvételnél közölt adatok a valóságnak megfelelnek.

Jelen Megállapodás a gyermek ellátásának megszűnésével automatikusan hatályát veszti.

A Megállapodást és a tájékoztatást a felek – mint akaratukkal mindenben megegyezőt – tudomásul vették és aláírták.

Kisoroszi,

.....
az ellátást igénylő gyermek törvényes képviselője

.....
Főigazgató
Gyuriss Zsuzsanna

ÉVSZAKOKRA LEBONTOTT TEVÉKENYSÉGEK

A játék a kisgyermekkor legfontosabb, legfejlesztőbb, alapvető, önkéntes tevékenysége. A játékválasztás, a tevékenységekbe való bekapcsolódás a gyermek részéről szabadon választott, önkéntes. A kisgyermeknevelő által kezdeményezett, felkínált tevékenységek, szervezett játékok a kisgyermekhez igazítottan, érdeklődésükre, motiváltságukra épülően történik.

A rövid séták a csoport korösszetételének, létszámának függvénye, mely nagy körültekintést, átgondoltságot igényel a gyermekek biztonságának szem előtt tartásával.

Ősz

(szeptember – október – november)

Szülővel történő fokozatos beszoktatás, ismerkedés a szülőkkel, gyerekekkel. Igény esetén családlátogatás. Az ősszel kapcsolatos fogalmak megismerése. Beszélgetünk az időjárásról, a környezetünk változásáról. Séta az udvaron, levelek, termések gyűjtése. Őszi gyümölcsök, termények megismerése (a gyerekekkel terményeket és gyümölcsöket kóstolunk). Színezés az ősz színeivel (barna, sárga, piros). Évszakhoz kapcsolódó versek, mondókák, énekek megismertetése a gyerekekkel. Ősszel kapcsolatos képeskönyvek nézegetése.

A mozgás fejlesztése

Nagymozgások fejlesztése a csoportszobában és a szabadban:

- Futkározás, hempergés az őszi avarban
- Séta, az őszi természet megfigyelése
- Játékos tornagyakorlatok végzése a szabadban

Finommotorika fejlesztése a csoportszobában és a szabadban:

- Falevél, gyümölcsformák színezése
- Az összegyűjtött falevelek festése, felületfestés gyakorlása
- Gyurmázás készítése természetes anyagok felhasználásával

A környezet ismeretének bővítése

Az ősz, mint évszak megismerése:

- Beszélgetés, képnézegetés az őszi időjárásról (szél, köd, eső, hideg)
- Őszi termések, levélgyűjtés, levél színeinek megfigyelése (barna, aranybarna, sárga, zöld)
- Beszélgetés az őszi gyümölcsökről. Séta közben őszi termények gyűjtése (gesztenye, makk,
- bogyók)
- Gyümölcstea, gyümölcssaláta készítése

Versek, mondókák, énekek

- Csepp, csepp, csepereg
- De jó a dió!
- Fújja a szél a fákat
- Esik az eső
- Érik a szőlő
- Csiga-biga gyere ki
- Dombon törik a diót
- Csip-csip csóka
- Ez elment vadászni

Mesék

- Tücsök és a hangya
- Öreg néne őzikéje
- Kipp kopp a gesztenye gyerek
- A répa

Alkotó tevékenységek

- Levelek préselése, ragasztása
- Levélszínezés, festés
- Termésekből figurák készítése
- Gyurmázás

Tél

(december – január – február)

A téli időjárás és természet megismerése: beszélgetünk az időjárásról, a réteges öltözködés és a hideg fogalmáról. Tél színeinek megismerése. Ismerkedés a hóval, a hó állagának megfigyelése az udvaron és a szobába, hóemberépítés, szánkózás. Felkészítjük a gyerekeket a Mikulás érkezésére, beszélgetünk a Mikulásról és róla szóló mesekönyveket nézegetünk.

Adventi készülődés, ráhangolódás az ünnepre, díszek készítése.

Madarak megfigyelése, madáretető készítése. Télbúcsúztatás, farsangra készülődés: farsangi álarc, jelmezek készítése. Farsangi multság, zenehallgatás, tánc.

A mozgás fejlesztése

Nagymozgások fejlesztése a csoportszobában és a szabadban

- Mozgás, hempergés a hóban
- Séta, téli természet megfigyelése
- Szánkózás, hógolyózás
- Vonalmentén való egyensúlyozás felemelt és zárt karokkal
- Lábnyomok, hógolyók méreteinek összehasonlítása (kicsi, nagy)

Téli évszakhoz kapcsolódó manuális tevékenységek:

- Csoportszobában finommotorika fejlesztése vágással, tépéssel, ragasztással.
- Téalapó, szánkó, csizmaformák színezése, festése
- Sapka, sál, kesztyűformák ragasztása
- Kisebb és nagyobb méretű gyöngyök fűzése, és idősebb gyerekeknek szín szerint való szétválogatására is módot adva
- Fakirakó játékokkal való tér és formaérezékelés, a formák, alakzatok megnevezése
- Pöttyi mozaikkal való játék
- Só-lisztgyurmázás, karácsonyi sütemények készítése, díszítésként természetes anyagok felhasználásával (mák, dió, fahéj)

A környezet ismeretének bővítése

Tél, mint évszak megfigyelése:

- Időjárás megfigyelése (hóesés, szél, csúszós út)
- Mesekönyv, képek, rajzok nézegetése a téli idővel kapcsolatban
- Hóval való ismerkedés, gyurmázás, formálás a csoportszobában
- Halmazállapot változások megfigyelése (hóból víz)
- Séta a téli parkban, erdőben, hóban, hógolyók, hóember készítése, madáretető kihelyezése, madarak etetése
- Télen fogyasztható gyümölcsök, jelentőségük, gyümölcssaláta készítése, kézügyesség fejlesztése játékosan.

Versek, mondókák, énekek

- Itt kopog, ott kopog
- Hull a hó
- Hull a pelyhes fehér hó
- Kis Karácsony, nagy Karácsony
- Olvadás
- Télapó itt van

Mesék

- Öreg néne őzikéje
- Téli lakoma
- Barna mackó kuckója

Alkotó tevékenységek

- Papírtépés
- Fenyőragasztás papírból
- Tobozfestés, diófestés
- Nyomdázás, gyurmázás
- Farsangi szemüveg, álarcfestés
- Télapókészítés kartonból
- Karácsonyi díszek készítése só-liszt gyurmából

Tavaszi

(március – április – május)

Az ébredő természet megfigyelése: séta az udvaron, felfedezzük a hóvirágot, ibolyát, megnézzük a fák duzzadó rügyeit, a zöldülő füvet, a megjelenő bogarakat, és a vidáman csiripelő madarakat. Beszélgetés az időjárásról - melegebben süt a nap, öltözködés, kevesebb és vékonyabb ruha kell. Tavaszi színek megismerése. Készülünk a Húsvétra, nyuszi várás, tojásfestés, locsolás. Anyák napjára készülünk, verseket, dalokat tanulunk, ajándékot készítünk. Gyermeknap programok szervezése, arcfestés, lufi fújás, szappanbuborék fújás, játék, rajzolás krétával

A mozgás fejlesztése

Nagymozgások fejlesztése a szabadban:

- Mászóka, csúszda balesetmentes használata
- Motorozási szabályok kialakítása
- Tavaszi természet megfigyelése

Finommotorika fejlesztése a csoportszobában és a szabadban:

- Vízfestékekkel való tojásfestés, előre elkészített rajzlapból
- Anyák napjára ajándékkészítés
- Só-lisztgyurmából húsvéti sütemények készítése, díszítésként természetes anyagok felhasználásával (mák, dió, fahéj)
- Aszfaltra krétarajzok készítése

A gyerekek környezetismeretének bővítése és fejlesztése

Tavaszi, mint évszak megismertetése:

- Séta a tavaszodó természetbe
- Zöldellő fű, fa, nyíló virágok megfigyelése, a látottak megbeszélése képek, rajzok alapján
- Mesekönyv nézegetése
- Magvak ültetése, locsolása, nevelése, növekedésének megfigyelése
- Tavaszi ruhadarabok megnevezése, a ruhák színe és anyaga alapján
- Az évszakkal megfelelő zöldségek, gyümölcsök megismertetése, megízlelése.

Versek, mondókák, énekek

- Süss fel nap
- Bújj-bújj zöldág
- Nyuszi fülét hegyezi
- Orgona ága
- Hová mész te kis nyulacska

Mesék

- A három nyúl
- Csigá-bigá néne

Alkotó tevékenységek

- Papírvirágok festése, színezése
- Tojás festése, színezése
- Papírvágás, papírtépés (ollózás, ragasztás)
- Ujjfestés
- Tésztából nyaklánc fűzése
- Anyák napjára ajándék készítése, papírból, főzött gyurmából, vagy só-liszt gyurmából, tenyérynymat készítése.

Nyár

(június – július – augusztus)

Beszélgetünk az időjárásról, fejüket védjük a nap sugaraitól kalappal, bőrüket naptejjel óvjuk.

Nyári élet az udvaron, homokozás, pancsolás. Nyári gyümölcsök megismerése, ízlelése, kóstolása, játék az udvaron.

A mozgás fejlesztése

Nagymozgások fejlesztése a szabadban:

- Mászóka, csúszda balesetmentes használata
- Labda pattogatásának gyakorlása
- Séta, a nyári természet megfigyelése

Finommotorika fejlesztése a csoportszobában és a szabadban:

- Színes virágok készítése nyírással, ragasztással
- Homokozás, homokformák készítése
- Aszfaltra krétarajzok készítése

A gyerekek környezetismeretének bővítése és fejlesztése

Nyár, mint évszak megismertetése:

- Séta a nyári természetben
- A nyár színeinek megismerése
- Nyári képek, rajzok nézegetése, beszélgetés
- Mesekönyv nézegetése
- Nyári ruhadarabok, színek megnevezése
- Az évszagnak megfelelő zöldségek, gyümölcsök megismertetése, megízlelése.
- A helyes szokások kialakítása a szemétgyűjtők használatával kapcsolatosan

Versek, mondókák, énekek

- Ugráljunk, mint a verebek
- Fújja a szél a fákat
- Két kis madár ül a fán

Kreatív tevékenységek

- Rajzolás, színezés
- Ragasztás
- Gyurmázás
- Festés